

SKLEP KOMISIJE

z dne 24. maja 2011

o državni pomoči Grčije nekaterim grškim igralnicam (državna pomoč C 16/10 (ex NN 22/10, ex CP 318/09))

(notificirano pod dokumentarno številko C(2011) 3504)

(Besedilo v grškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2011/716/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenima določbama ⁽¹⁾, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

(4) Komisija je z dopisi z dne 25. februarja, 4. in 23. marca ter 13. aprila 2010 zaprosila Grčijo za nadaljnje informacije. Grčija je odgovorila z dopisi z dne 10. marca ter 1. in 21. aprila 2010.

(5) Z odločitvijo z dne 6. julija 2010 („odločitev o začetku postopka“) je Komisija obvestila Grčijo, da bo začela formalni postopek preiskave na podlagi člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi z ukrepom, ki ga je uvedla Grčija, namreč zaračunavanjem nižje stopnje davka na vstopnine za nekatere igralnice. Odločitev o začetku postopka je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* in zainteresirane strani so bile pozvane k predložitvi svojih pripomb ⁽⁴⁾.**I. POSTOPEK**(1) Konzorcij DAET Loutraki AE – Club Hotel Loutraki AE (v nadaljnjem besedilu: pritožnik ali Loutraki) ⁽²⁾ je 8. julija 2009 pri Komisiji vložil pritožbo v zvezi z grško zakonodajo o vzpostavitvi sistema dajatev na vstopnine za igralnice in trdil, da sistem zagotavlja državno pomoč trem igralnicam, in sicer igralnici Regency Casino Mont Parnès, igralnici na Krfu in igralnici Regency Casino v Solunu ⁽³⁾. Z e-poštnim sporočilom z dne 7. oktobra 2009 je pritožnik navedel, da ne nasprotuje razkritju svoje identitete. 14. oktobra 2009 je potekal sestanek med osebjem Komisije in predstavniki pritožnika. Z dopisom z dne 26. oktobra 2009 je pritožnik predložil nadaljnje podrobnosti v podporo svoje pritožbe.

(6) Grčija je z dopisom z dne 9. avgusta 2010 zaprosila za podaljšanje roka za odgovor, ki ga je Komisija odobrila z dopisom z dne 18. avgusta 2010. Komisija je pripombe Grčije na odločitev o začetku postopka prejela 6. oktobra 2010. Grški organi so 12. oktobra 2010 predložili dodatne informacije v zvezi s spornim ukrepom.

(2) 21. oktobra 2009 je Komisija posredovala pritožbo Grčiji in jo zaprosila, naj pojasni zastavljena vprašanja. Z dopisom z dne 17. novembra 2009 je Grčija zaprosila za več časa za odgovor in Komisija je njeno prošnjo odobrila z e-poštnim sporočilom z dne 18. novembra 2009. Grčija je Komisiji poslala odgovor 27. novembra 2009.

(7) Po začetku preiskave je Komisija prejela pripombe dveh zainteresiranih strani: predstavniki igralnice Mont Parnès, ene od upravičenk ukrepa, so svoje pripombe podali z dopisom z dne 4. avgusta 2010, predstavniki zasebne igralnice Loutraki pa z dopisoma z dne 8. in 25. oktobra 2010.

(3) 15. decembra 2009 je Komisija posredovala odgovor Grčije pritožniku. 29. decembra 2009 je pritožnik predložil svoje pripombe na odgovor Grčije.

(8) Komisija je z dopisom z dne 29. oktobra 2010 posredovala te pripombe grškemu organom, da bi jim dala možnost za odgovor. Z dopisom z dne 6. decembra 2010 so grški organi predložili svoje pripombe na pripombe tretjih oseb, v katerih so med drugim želeli pojasniti nekatere vidike uporabe zadevne sheme in razlago grške zakonodaje, pomembne za analizo primera.

II. UKREP, KI SE OCENJUJE**II.1 Ukrep**

(9) Ukrep vključuje davčno diskriminacijo v korist nekaterih igralnic, ki so jo grški organi začeli izvajati s sočasno

⁽¹⁾ UL C 235, 31.8.2010, str. 3.⁽²⁾ Voukourestiou 11, Aktí Poseidonos 48, Loutraki, Atene 10671, Grčija.⁽³⁾ Igralnica na Rodosu, ki ji je bilo dovoljenje izdano z ministrskim odlokom T/633 z dne 29. maja 1996, ni bila navedena v pritožbi, ker po svoji privatizaciji aprila 1999 ni bila več deležna ugodnosti na podlagi zadevnega ukrepa.⁽⁴⁾ Glej opombo 1.

uporabo številnih, deloma obveznih določb, ki:

- določajo enotno 80-odstotno dajatev na ceno vstopnic in
- določajo različne regulirane cene za igralnice v javni in zasebni lasti, in sicer 6 EUR za igralnice v javni lasti in 15 EUR za igralnice v zasebni lasti,

s čimer postavljajo igralnice v zasebni lasti v podrejen konkurenčni položaj⁽⁵⁾.

- (10) Upravičenci ukrepa so javne igralnice in ena zasebna igralnica, tj. igralnica v Solunu, ki ji je z uporabo izjeme omogočena enaka obravnava kot javnim igralnicam, kot je podrobneje pojasnjeno v nadaljevanju.

II.2 Upravičenci

- (11) Upravičenci ukrepa, ki se analizira, so grške igralnice: Mont Parnès⁽⁶⁾, igralnica v Solunu⁽⁷⁾, na Krfu⁽⁸⁾ in Rodosu⁽⁹⁾.
- (12) V času odločitve o začetku postopka je nižja regulirana vstopnina v višini 6 EUR veljala samo za tri grške igralnice: igralnico Mont Parnès, katere 49 % je bilo privatiziranih, 51 % delnic pa je ostalo pod javnim nadzorom; igralnico v Solunu, ki je bila zasebna igralnica, vendar se je obravnavala kot javna; in igralnico na Krfu, ki je bila javna igralnica. Igralnici na Rodosu in Krfu sta prenehali koristiti ugodnosti ukrepa aprila 1999⁽¹⁰⁾ oziroma avgusta 2010⁽¹¹⁾, saj sta potem, ko sta bili v celoti privatizirani, prenehali zaračunavati nižjo vstopnino.

⁽⁵⁾ Zlasti zakon 2206/1994; ministrski odlok (YA) 1128269/1226/0015/POL.1292 z dne 16. novembra 1995 (sklic na objavo FEK 982/B/1995); zakon 3139 z dne 30. aprila 2003; sklepi generalnega sekretarja EOT (organa, ki nadzoruje javne igralnice), izdani v skladu z zakonom 1624/1951 in odlokom 4109/1960, in sicer sklep EOT 535633 z dne 21. novembra 1991, sklep EOT 508049 z dne 24. marca 1992 in sklep EOT 532691 z dne 24. novembra 1997; ter dovoljenja, izdana igralnicam v skladu z nacionalno zakonodajo, ki potrjujejo cene vstopnic in obveznost plačila 80 % teh cen, ki velja za vse igralnice.

⁽⁶⁾ Elliniko Kazino Parnithas AE, Agiou Konstantinou 49, 15124 Marousi Attikis, Grčija.

⁽⁷⁾ Regency Entertainment Psychagogiki kai Touristikis AE, Agiou Konstantinou 49, 15124 Marousi Attikis, Grčija, in 130 km odou Thessalonikis-Polygyrou, 55103 Solun, Grčija.

⁽⁸⁾ Elliniko Kazino Kerkyras AE, Etaireia touristikis anaptyxis, Voulis 7, 10562 Atene, Grčija.

⁽⁹⁾ Casino Rodos Grande Albergo Delle Rose Boutique Hotel, 4 odos Georgiou Papanikolaou., Rodos, 85100 Grčija.

⁽¹⁰⁾ Igralnica na Rodosu, ki ji je bilo dovoljenje izdano z ministrskim odlokom T/633 z dne 29. maja 1996, ni bila navedena v pritožbi, ki jo je prejela Komisija, saj je od svoje privatizacije aprila 1999 zaračunavala vstopnino v višini 15 EUR.

⁽¹¹⁾ Med formalno preiskavo je bilo Komisiji pojasnjeno, da je bila igralnica na Krfu privatizirana 30. avgusta 2010, ko je bil po mednarodnem javnem razpisu za oddajo ponudb celoten osnovni kapital igralnice Elliniko Kazino Kerkyras AE prodan igralnici V&T Krfu Ependyseis Kazino AE. Po privatizaciji je bila vstopnina usklajena s splošno ceno 15 EUR na podlagi ministrskega odloka 9206 o določitvi pogojev za obratovanje dovoljenje igralnice na Krfu (člen 4, odstavek 4.1.d.iii) (FEK B'1178/5.8.2010).

II.3 Ustrezne določbe grške zakonodaje

- (13) Pred liberalizacijo trga leta 1994 so v Grčiji delovale samo tri igralnice, in sicer Mont Parnès, igralnici na Krfu in Rodosu. Takrat so bile igralnice javna podjetja, ki jih je kot klube v državni lasti upravljala grški urad za turizem (EOT)⁽¹²⁾. Vstopnina je bila za te igralnice določena s sklepom generalnega sekretarja EOT, kot sledi⁽¹³⁾:

— Mont Parnès: leta 1991 je EOT določil vstopnino v višini 2 000 GRD (okoli 6 EUR)⁽¹⁴⁾,

— Krf: leta 1992 je EOT določil vstopnino v višini 1 500 GRD in jo leta 1997 prilagodil na 2 000 GRD,

— Rodos: leta 1992 je EOT določil vstopnino v višini 1 500 GRD.

- (14) Trg je bil liberaliziran leta 1994 na podlagi zakona 2206/1994, ko se je obstoječim igralnicam v javni lasti pridružilo šest novoustanovljenih zasebnih igralnic⁽¹⁵⁾. Zakon iz leta 1994 je določal izdajo skupno 14 dovoljenj za tri obstoječe igralnice v javni lasti, tj. igralnico na Rodosu, igralnico Mont Parnès in igralnico na Krfu, ter 11 zasebnih igralnic, ki naj bi se ustanovile⁽¹⁶⁾. Vendar pa jih je od predvidenih 11 novih zasebnih igralnic dovoljenje prejelo samo šest, ki so začele z obratovanjem, in sicer igralnice v Halkidiki, Lutrakiju, Solunu, Riu (Ahaja), Xanthiju (Trakija) in Syrosu (leta 1995 in 1996); preostalih pet dovoljenj je bilo preklicanih.

- (15) Člen 2(10) zakona 2206/1994 je predvideval določitev vstopnine za igralnice na določenih območjih z ministrskim odlokom; s tem sklepom bi bil določen tudi

⁽¹²⁾ Delovale so kot podjetja EOT na podlagi zakona 1624/1951, odloka 4109/1960 in zakona 2160/1993.

EOT je kasneje kot upravljavca igralnice na Krfu in igralnice Mont Parnès nadomestila družba Elliniki Etaireia Touristikis Anaptyxis (grška družba za razvoj turizma, ETA), ki je bila v celoti v lasti grške države, na podlagi zakonov 2636/1998 in 2837/2000. ETA je upravljala ti dve igralnici, dokler jima ni bilo izdano dovoljenje na podlagi zakona 3139/2003. Igralnico na Rodosu je do izdaje dovoljenja leta 1996 upravljala EOT.

⁽¹³⁾ Sklepi generalnega sekretarja EOT so bili izdani v skladu z zakonom 1624/1951 in odlokom 4109/1960, kot sledi: sklep EOT 535633 z dne 21. novembra 1991, s katerim je bila določena vstopnina za igralnico Mont Parnès v višini 2 000 GRD; sklep EOT 508049 z dne 24. marca 1992, s katerim je bila določena vstopnina za igralnici na Krfu in Rodosu v višini 1 500 GRD; ter sklep EOT 532691 z dne 24. novembra 1997, s katerim je bila vstopnina za igralnico na Krfu prilagojena na 2 000 GRD.

⁽¹⁴⁾ Ko je Grčija leta 2002 sprejela euro kot svojo valuto, je bila regulirana vstopnina za javne igralnice določena na 6 EUR.

⁽¹⁵⁾ Zakon št. 2206/1994 o ustanovitvi, organizaciji, delovanju in nadzoru igralnic (FEK A'62/1994).

⁽¹⁶⁾ Dovoljenja za igralnice naj bi bila izdana s sklepom ministra za turizem, po mednarodnem javnem razpisu za oddajo ponudb, ki naj bi ga pripravila sedemčlanska komisija (člen 1(7) zakona iz leta 1994 z naslovom „Izdaja dovoljenj igralnicam“).

odstotek cene, ki bi predstavljal prihodek za grško državo. 16. novembra 1995 je bilo s sklepom finančnega ministra ⁽¹⁷⁾ določeno, da morajo od 15. decembra 1995 vsi upravljavci igralnic, za katere velja zakon št. 2206/1994, zaračunavati vstopnino ⁽¹⁸⁾ v višini 5 000 GRD ⁽¹⁹⁾ (okoli 15 EUR) ⁽²⁰⁾. Sklep od upravljavcev igralnic zahteva, da plačajo 80 % nominalne vrednosti vsake vstopnice kot javno dajatev državi, medtem ko preostalih 20 %, vključno z DDV, predstavlja dohodek igralnice ⁽²¹⁾. Sklep določa, da lahko igralnice odobrijo prost vstop ⁽²²⁾. Vendar pa morajo igralnice ne glede na to, koliko zaračunavajo potrošnikom, 80 % regulirane cene plačati državi ⁽²³⁾. Sklep določa, da morajo igralnice plačevati dajatve na mesečni osnovi ⁽²⁴⁾. Določa tudi posebne popuste za vstopnice, ki so veljavne 15 ali 30 dni ⁽²⁵⁾.

(16) Vse nove zasebne igralnice, ustanovljene od leta 1995 na podlagi zakona 2206/1994, uporabljajo ministrski odlok iz leta 1995 in zaračunavajo 15 EUR za vstopnino – kot splošno pravilo, kakor je razloženo v prejšnjem odstavku – z edino izjemo igralnice v Solunu, kot je podrobno razloženo v nadaljevanju.

(17) Vendar pa so igralnice v državni lasti, tj. igralnica Mont Parnès ter igralnici na Krfu in Rodosu, še naprej delovale

⁽¹⁷⁾ Ministrski odlok 1128269/1226/0015/POL.1292 z dne 16. novembra 1995 (FEK 982/B/1995).

⁽¹⁸⁾ Odstavek 1 ministrskega odloka iz leta 1995: „Upravljavci igralnic (zakon št. 2206/1994) morajo od 15. decembra 1995 izdati vstopnico na osebo v skladu s posebnimi določbami iz naslednjih odstavkov.“

⁽¹⁹⁾ Odstavek 5 ministrskega odloka iz leta 1995: „Enotna cena vstopnice za vstop v območje z igralnimi aparati in namiznimi igrami znaša 5 000 GRD.“

⁽²⁰⁾ Ko je Grčija leta 2002 sprejela euro kot svojo valuto, je bila standardna regulirana cena določena na 15 EUR.

⁽²¹⁾ Odstavek 7.1 ministrskega odloka iz leta 1995: „Od skupne vrednosti vstopnice igralnice zadržijo 20 % kot pristojbino za izdajo vstopnice in kritje stroškov, vključno z DDV, ki ga morajo plačati; preostanek predstavlja dajatev državi.“

⁽²²⁾ Odstavek 6 ministrskega odloka iz leta 1995: „Če igralnica zaradi promocije ali socialnih obveznosti osebi ne zaračuna vstopnine, igralnica izda vstopnico z oznako ‚brezplačno‘ iz posebne serije ali posebnega totalizatorja v davčno odobreni blagajni.“

⁽²³⁾ Odstavek 7.2 ministrskega odloka iz leta 1995: „Za brezplačne vstopnice se javna dajatev plača na podlagi cene vstopnic za ustrezen dan, določen v odstavku 5 tega sklepa.“

⁽²⁴⁾ Odstavek 10.1 ministrskega odloka iz leta 1995: „Javne dajatve se plačajo pri ustreznem davčnem uradu do desetega dne v mesecu, z navedbo dajatev, zbranih v preteklem mesecu.“

⁽²⁵⁾ Odstavek 8.1 ministrskega odloka iz leta 1995: „Ob upoštevanju odstavkov 2 do 7 je [za upravljavce igralnic] smiselno izdati dolgoročne vstopnice, veljavne 15 ali 30 zaporednih dni ali en koledarski mesec, kakor je primerno. Popust na vrednost takih dolgoročnih vstopnic se lahko odobri na naslednji način:

(a) na vstopnice, veljavne 15 dni, 40 % od skupne vrednosti 15 dnevni vstopnic; če so take vstopnice izdane za 14 koledarskih dni v mesecu, zadnjih 14 dni v mesecu vključuje obdobje, ki se začne 16. dan in konča konec meseca;

(b) za vstopnice, izdane za 30 dni ali en mesec, 50 % od skupne vrednosti 30 dnevni vstopnic.“

kot klubi EOT ⁽²⁶⁾ in niso uporabljale zakonodaje iz leta 1994 in 1995 do izdaje dovoljenj, predvidenih z zakonom 2206/1994.

(18) Iz opažanj in razlag nacionalnih pravil, ki so jih predložili grški organi, Komisija razume, da je sistem v praksi deloval na naslednji način.

(19) Grški organi so pojasnili, da delovanje igralnic v Grčiji na splošno ureja zakon 2206/1994. Posebne določbe, ki veljajo za javne igralnice, ki so obstajale pred sprejetjem zakona 2206/1994, se štejejo za izjeme od uporabe splošnih določb zakona (in izvedbenega ministrskega odloka iz leta 1995) do privatizacije teh igralnic in izdaje dovoljenj, ki jih predvideva zakon.

(20) Do datuma izdaje dovoljenja na podlagi zakona 2206/1994 se zato ministrski odlok iz leta 1995 ni uporabljal za javne igralnice niti glede standardne vstopnine v višini 15 EUR niti glede zahteve po nakazilu 80 % te cene državi. Javne igralnice so začele teh 80 % plačevati šele po izdaji dovoljenj, predvidenih z zakonom 2206/1994 (glej odstavek 23 in naslednje). Vendar ker se je za že obstoječe sklepe EOT o določitvi vstopnine v višini 6 EUR štel, da predstavljajo posebno izjemo (že obstoječa posebnost), ki ni bila spremenjena s splošnimi določbami zakona 2206/1994 in ministrskim odlokom iz leta 1995, je vstopnina za javne igralnice izjemoma ostala 6 EUR in te igralnice so plačevale samo 80 % od 6 EUR. Sklepi EOT se niso uporabljali šele po privatizaciji, ko igralnice niso bile več v celoti v lasti države. Šele takrat so začele igralnice zaračunavati standardno vstopnino v višini 15 EUR in prevzele zakonsko odgovornost za plačilo 80 % od 15 EUR kot dajatve državi.

(21) Čeprav se zdi, da bi to moralo biti pravilo, se je pojavila izjema v primeru delne privatizacije igralnice Mont Parnès, potrjene z zakonom 3139/2003 (ki je pozneje

⁽²⁶⁾ Leta 1993 je zakon 2160/1993 igralnici na Rodosu, igralnici Mont Parnès in igralnici na Krfu omogočal, da so še naprej delovale kot klubi, ki jih je upravljala EOT, na podlagi zakonodaje, ki je urejala EOT, in sicer zakona 1624/1951, odloka 4109/1960 in zakona 2160/1993, do izdaje dovoljenj s strani komisije za igre na srečo.

uvedel tudi ureditev za privatizacijo igralnice na Krfu): navedeni zakon je izrecno navajal, da vstopnina za igralnico Mont Parnès ostane 6 EUR.

- (22) Leta 2000 je EOT kot upravljavca igralnice na Krfu in igralnice Mont Parnès nadomestila družba Elliniki Etaireia Touristikis Anaptyxis (grška družba za razvoj turizma, v nadaljnjem besedilu: ETA), ki je bila v celoti v lasti grške države, od konca leta 2000 do leta 2003, ko so bila igralnicama izdana dovoljenja na podlagi zakona 2206/1994, pa se je ETA začela sprva prostovoljno in kasneje v skladu s členom 24 zakona 2919/2001 postopoma prilagajati zahtevam, določenim za igralnice z zakonom 2206/1994, da bi igralnici, ki sta bili prej kluba v javni lasti, pripravila za popolno licenciranje in privatizacijo⁽²⁷⁾. V tem prehodnem obdobju je ETA nakazovala državi 80 % od cene vstopnic za igralnico Mont Parnès in igralnico na Krfu v višini 6 EUR.
- (23) Leta 2003 je bila igralnica Mont Parnès, ki je bila v javni lasti, preoblikovana v delniško družbo in 49 % njenega kapitala je bilo prodanih zasebnemu sektorju⁽²⁸⁾. Dovoljenje za igralnico Mont Parnès, predvideno z zakonom 2206/1994, je bilo izdano leta 2003 na podlagi zakona 3139/2003 (člen 1(1)). Isti zakon je ohranjal vstopnino za igralnico Mont Parnès v višini 6 EUR (člen 1(1)(vii)).
- (24) Enako je bilo v primeru igralnice na Krfu dovoljenje, predvideno z zakonom 2206/1994, družbi ETA izdano leta 2003 na podlagi zakona 3139/2003 (člen 1(3)), tako da ga je ETA lahko vključila v kasnejšo privatizacijo. Ista določba je navajala, da bo vstopnina za igralnico na Krfu določena z novim ministrskim odlokom, kar je pomenilo, da se ministrski odlok iz leta 1995 ni uporabljal. Po informacijah Komisije ni bil nikoli izdan noben nov ministrski odlok in igralnica na Krfu je še naprej zaračunavala 6 EUR vse do privatizacije avgusta 2010, ko je začela uporabljati ceno v višini 15 EUR⁽²⁹⁾.
- (25) V primeru igralnice na Rodosu je bilo dovoljenje, predvideno z zakonom 2206/1994, izdano leta 1996 z mini-

strskim odlokom T/633 z dne 29. maja 1996. Vendar pa je igralnica še naprej zaračunavala znižano vstopnino in jo spremenila na 15 EUR šele po svoji privatizaciji aprila 1999: do svoje privatizacije je delovala pod nadzorom EOT, nato pa je uporabljala sklep EOT iz leta 1992, ki je določal vstopnino za igralnico na Rodosu v višini 1 500 GRD⁽³⁰⁾.

- (26) Zasebna igralnica v Solunu je bila ustanovljena in je prejela dovoljenje na podlagi zakona 2206/1994 leta 1995⁽³¹⁾. Vseskozi je zaračunavala znižano vstopnino v višini 6 EUR, ki sta jo uporabljali javni igralnici (igralnica Mont Parnès in igralnica na Krfu), na podlagi zakonodajnega odloka 2687/1953⁽³²⁾, ki določa, da za podjetja, ustanovljena s tujimi naložbami, veljajo vsaj tako ugodni pogoji, kot veljajo za druga podobna podjetja v državi⁽³³⁾. Ko je bila na določeni točki izpostavljena ta težava, je direktor igralnice (tj. Hyatt Regency) zahteval, da se vstopnina za igralnico v Solunu določi na isti stopnji kot za igralnico Mont Parnès, tj. 6 EUR. Po pridobljenem mnenju državnega pravnega sveta (mnenje 631/1997/ES) je bila ta zahteva sprejeta. Po izdaji dovoljenja leta 1995 je za igralnico v Solunu začela veljati zahteva po nakazilu 80 % nominalne vrednosti vstopnic državi⁽³⁴⁾.

III. RAZLOGI ZA ZAČETEK PREISKAVE

- (27) Komisija je začela formalni postopek preiskave iz člena 108(2) PDEU, ker je imela resne pomisleke v zvezi z obstojem diskriminacijske davčne obravnave nekaterih posebej določenih igralnic v Grčiji, ki so koristile ugodnejše davčne ureditve kot druge igralnice v državi.
- (28) Komisija je menila, da zadevni ukrep odstopa od splošnih zakonov, ki določajo običajne stopnje dajatev na vstopnine za igralnice, in s tem izboljšuje konkurenčni položaj upravičencev.
- (29) Sporni ukrep naj bi predstavljal izgubo javnega prihodka za grško državo in zagotavljal prednost igralnicam z nižjimi cenami. Na trditev grških organov, da je neposredni upravičenec nižje vstopnine stranka, je Komisija odgovorila, da subvencija za potrošnike lahko pomeni državno pomoč za podjetje, če je pogojena z uporabo določenega blaga ali storitve, ki ga zagotavlja to podjetje⁽³⁵⁾.
- (30) Glej sprotno opombo 13.
- (31) Sklic na objavo FEK 904, 6.12.1994.
- (32) Zakonodajni odlok 2687/1953 v zvezi z naložbami in zaščito tujih sredstev.
- (33) Za igralnico v Solunu so določbe iz zakonodajnega odloka 2687/1953 začele veljati s predsedniškim odlokom (PD) 290/1995, ki je navajal, da se ji zagotovi enaka obravnava kot igralnici Mont Parnès in igralnici na Krfu.
- (34) Uvodne izjave 16–18 v odločitvi o začetku postopka.
- (35) Uvodne izjave 19–23 v odločitvi o začetku postopka.

⁽²⁷⁾ V primeru igralnice Mont Parnès je družbo ETA nasledila družba Elliniko Kazino Parnithas AE, podružnica družbe ETA, ustanovljena leta 2001.

⁽²⁸⁾ Igralnica Mont Parnès je bila 10. maja 2003 po mednarodnem javnem razpisu za oddajo ponudb delno privatizirana s prodajo 49 % delnic v družbi Elliniko Kazino Parnithas AE družbi Athens Resort Casino Anonymi Etaireia Symmetochon AE, ki jo je ustanovil izbrani ponudnik, tj. konzorcij Hyatt Regency – Elliniki Technodomiki. Družba Elliniko Kazino Parnithas je bila ustanovljena leta 2001 kot podružnica družbe ETA. ETA je bila ustanovljena leta 1998, leta 2000 pa je nasledila EOT kot upravljavca igralnice Mont Parnès in igralnice na Krfu (glej tudi sprotno opombo 12).

⁽²⁹⁾ Po informacijah, prejetih od grških organov med formalnim postopkom preiskave, je bila igralnica na Krfu po mednarodnem javnem razpisu za oddajo ponudb privatizirana 30. avgusta 2010 s prodajo celotnega osnovnega kapitala družbe Elliniki Kazino Kerkyras AE družbi V&T Corfu Ependyseis Casino AE, ki jo je ustanovil izbrani ponudnik, tj. konzorcij Vivere Entertainment Emporiki & Symmetochon AE – Theros International Gaming Inc. Družba Elliniki Kazino Kerkyras AE je bila ustanovljena leta 2001 kot podružnica družbe ETA.

- (30) Komisija je tudi ugotovila, da ni dokazov, da bi bila stopnja obdavčitve določena glede na okoliščine posamezne igralnice ⁽³⁶⁾. Komisija je začasno sklenila, da je ukrep selektiven ⁽³⁷⁾.
- (31) Komisija je menila, da sporni ukrep lahko povzroči izkrivljanje konkurence med igralnicami v Grčiji ter na trgu za pridobivanje poslov v Evropi. Komisija je navedla, da v celoti spoštuje pravico držav članic, da na svojem ozemlju urejajo igralništvo v skladu s pravom EU, vendar se ni strinjala, da zadevni ukrep zaradi teh trditvev ne bi mogel izkrivljati konkurence in vplivati na trgovino med državami članicami. Izvajalci v sektorju so pogosto mednarodne hotelske skupine, na katerih odločitve o naložbah bi ukrep lahko vplival, igralnice pa bi lahko v Grčijo privabljale turiste. Komisija je zato sklenila, da bi ukrep lahko izkrivljal konkurenco in vplival na trgovino med državami članicami ⁽³⁸⁾.
- (32) Komisija je začasno sprejela stališče, da ukrep pomeni nezakonito pomoč, saj so ga grški organi začeli izvajati brez predhodne odobritve Komisije, in da bi bilo morda treba pomoč vrniti v skladu s členom 15 postopkovne uredbe ⁽³⁹⁾.
- (33) Komisija ni navedla nobenih razlogov za domnevo, da je sporni ukrep skladen z notranjim trgovim; pokazalo se je, da ukrep pomeni neupravičeno pomoč za tekoče poslovanje igralnic, ki so jim bile zagotovljene koristi ⁽⁴⁰⁾.
- (34) Komisija je navedla, da bo morala v primeru, če se njen pomislek v zvezi z obstojem nezdržljive državne pomoči potrdi, v skladu s členom 14(1) postopkovne uredbe Grčiji odrediti, da od upravičencev izterja pomoč, razen če bi bilo to v nasprotju s splošnim načelom prava ⁽⁴¹⁾.

IV. PRIPOMBE, PREJETE OD GRŠKIH ORGANOV IN ZAJINTERESIRANIH STRANI

- (35) Med formalnim postopkom preiskave je Komisija prejela pripombe Grčije, predstavnika Elliniko Kazino Parnithas AE (v nadaljnjem besedilu: Mont Parnès) in predstavnikov zasebne igralnice v Lutrakiju (v nadaljnjem besedilu: Loutraki).

⁽³⁶⁾ Uvodne izjave 26–28 in 37 v odločitvi o začetku postopka.

⁽³⁷⁾ Uvodne izjave 24–29 v odločitvi o začetku postopka.

⁽³⁸⁾ Uvodne izjave 30–32 v odločitvi o začetku postopka.

⁽³⁹⁾ Uvodni izjavi 34–35 v odločitvi o začetku postopka.

⁽⁴⁰⁾ Uvodne izjave 36–38 v odločitvi o začetku postopka.

⁽⁴¹⁾ Uvodni izjavi 39–40 v odločitvi o začetku postopka.

IV.1 Pripombe Grčije in igralnice Mont Parnès

- (36) Pripombe, ki jih je predložil predstavnik upravičenke, tj. igralnice Mont Parnès, in pripombe, prejete od grških organov, so skoraj povsem enake in bodo skupaj povzete v tem oddelku.

IV.1.1 Obstoj pomoči

- (37) Grški organi in Mont Parnès zanikajo obstoj državne pomoči. Trdijo, da se država ne odreka nobenim datjavam oziroma, tudi če se, igralnice s tem ne pridobijo nobene koristi.
- (38) Grški organi trdijo, da se razlike v cenah nanašajo samo na ureditev cen, saj povišan davek predstavlja enoten delež ustrezne cene izdanih vstopnic.
- (39) Po navedbah grških organov namen določitve vstopnine in zahtevanja plačila državi ni povečati prihodka države, ampak odvrniti osebe z nizkim dohodkom od iger na srečo. Dejstvo, da zaračunavanje vstopnine ustvarja tudi javni prihodek, ne spreminja njegove narave kot nadzornega ukrepa. Grški organi so v skladu s tem zavzeli stališče, da je zahteva, da se obiskovalcem ob vstopu v igralniške prostore igralnic izda vstopnica po določeni ceni, upravni nadzorni ukrep, ki nalaga dajatev, vendar ni v obliki davka in ga ni mogoče šteti za davčno obremenitev, kot je bilo odločeno v sodbi št. 4027/1998 državnega sveta, vrhovnega upravnega sodišča v Grčiji ⁽⁴²⁾.

- (40) Glede razlik med cenami različnih igralnic Grčija trdi, da se ekonomske in socialne okoliščine različnih igralnic razlikujejo in niso primerljive. Grški organi trdijo, da je razlikovanje med cenami upravičeno zaradi javnopolitičnih razlogov: menijo zlasti, da okoliščine različnih igralnic upravičujejo in so v celoti skladne s prakso določanja različnih cen vstopnic za igralnice, ki se nahajajo blizu velikih urbanih središč in za igralnice na podeželju, kjer živi pretežno kmečko prebivalstvo, ki ima povečini nižje dohodke in stopnjo izobrazbe ter je bolj potrebno odvracjanja od iger na srečo kot prebivalci urbanih območij.

⁽⁴²⁾ Po navedbah državnega sveta je vzrok za to v tem, da: (a) zakonodajna oblast pri sledenju ciljem zakona zahteva prodajo vstopnic samo tistim, ki vstopijo v igralni prostor, ne pa uporabnikom drugih storitev, ki se zagotavljajo v prostorih (hotelu, restavraciji itd.); (b) cena vstopnic ni vključena v dohodek države, naveden v členu 2(6) zakona 2206/1994; in (c) zakonodajna oblast zagotavlja možnost bodisi vzpostavitve enotne ureditve za vse igralnice v skladu z zakonom 2206/1994 ali določitve posameznih ureditev, če se presodi, da za to obstajajo posebni razlogi.

- (41) Pritožnik, tj. Loutraki, je ugotovil, da je po privatizaciji igralnice na Krfu leta 2010 vstopnina narasla s 6 EUR na 15 EUR, kar je po mnenju Loutrakija v nasprotju z argumenti javne politike; grški organi so odgovorili, da oddaljen geografski položaj otoka Krf pomeni, da ne konkurira nobeni drugi grški igralnici, zato ne more izkrivljati konkurence. Grški organi so tudi trdili, da je nujno, da je vstopnina odvrčljiva, da se zaščiti prebivalce Krf, saj bo sprememba pogojev poslovanja igralnice po privatizaciji neizogibno povzročila drastično povečanje časa obratovanja, splošnega obsega dejavnosti in njene privlačnosti.
- (42) Če igralnice z nižjimi cenami uživajo kakršno koli prednost, ker privlačijo več potrošnikov, grški organi in Mont Parnès nasprotujejo mnenju, da to nujno pomeni izgubo javnega prihodka. Prav tako ni gotovo, da bi v primeru, če bi bila vstopnina višja, domnevni upravičenci ustvarili večji prihodek za državo, zato je domnevna izguba prihodka hipotetična. Grški organi in Mont Parnès trdijo, da ugodnost nižje vstopnine koristi stranka in da je delež cene, ki ga obdrži igralnica, večji v igralnicah, ki zaračunavajo vstopnino v višini 15 EUR, kar predstavlja ugodnost za igralnice z višjimi cenami.
- (43) Grški organi in Mont Parnès trdijo, da ni vpliva na konkurenco ali trgovino, ker vse igralnice delujejo na lokalnem trgu. Oporekajo možnosti konkurence z drugimi oblikami iger na srečo, ki je navedena v odločitvi o začetku postopka, in poudarjajo, da so internetne igre na srečo v Grčiji nezakonite.
- (44) Grški organi in Mont Parnès trdijo, da četudi bi bilo sprejeto, da bi znižana vstopnina v višini 6 EUR lahko vplivala ali je vplivala na odločitev tuje družbe za naložbo v igralnico v Grčiji, bi imela tuja družba še vedno možnost, da uporabi zakonodajni odlok 2687/1953, kot je storila družba Hyatt Regency Xenodocheiaki kai Touristiki (Thessaloniki) AE v primeru igralnice v Solunu.
- (45) Pritožnik zatrjuje, da lahko upravičenci omogočijo prost vstop, vendar morajo še vedno plačati 80 % dajatve, kar po njegovih besedah zelo jasno kaže, da ukrep pomeni državno pomoč; grški organi odgovarjajo, da je taka praksa izjema, saj igralnice uporabljajo to možnost za nudenje brezplačne vstopnine predvsem VIP gostom in slavnim osebam, ter da je ta praksa v nasprotju z davčnim pravom (zakonom 2238/1994), saj plačilo 80 % cene vstopnice državi iz lastnih sredstev podjetja ni priznано kot produktiven izdatek in ga ni mogoče odšteti od prihodka družbe, tako da družba, ki izvaja tako prakso, ustvarja znatno davčno obremenitev.
- (46) Organi in Mont Parnès so Komisijo opozorili tudi na druge razlike med igralnicami, za katere veljajo različni davčni in ureditveni ukrepi. Navajajo, da te razlike zagotavljajo prednost pritožniku, tj. Loutrakiju, in izničijo prednosti, ki jih imajo upravičenci zaradi nižje vstopnine. Vse igralnice plačujejo del letnega bruto dobička državi, vendar Loutraki v skladu z zakonom plačuje manjši delež kot druge igralnice. Komisija zlasti poudarja, da če dejansko obstajajo drugi ukrepi, ki jih navajajo grški organi in Mont Parnès, ti lahko predstavljajo ločen ukrep pomoči v korist Loutrakija, če so izpolnjeni vsi pogoji veljavne zakonodaje EU o državni pomoči. Vendar pa se v vsakem primeru razlikujejo od zadevnega ukrepa in ne spadajo na področje uporabe tega sklepa.
- (47) Grčija je navedla, da razmišlja o možnosti spremembe svoje politike določanja cen za igralnice, da bi odpravila diskriminacijo med njimi. Vendar pa Komisije še ni obvestila o izvajanju kakršne koli take spremembe.
- (48) Grški organi in Mont Parnès niso predložili nobenih pripomb glede združljivosti in zakonitosti katere koli pomoči.

IV.1.2 Določitev višine pomoči in njena izterjava

- (49) Poleg tega grški organi in Mont Parnès trdijo, da četudi bi se ugotovilo, da zadevni ukrep pomeni nezakonito in nezdružljivo državno pomoč, bi bilo vračilo te pomoči v nasprotju z dvema načeloma:

- Bilo bi v nasprotju z načelom razumnih pričakovanj državljanov. Vprašanje vstopnine za igralnice in predvsem obseg, v katerem bi morala biti vstopnina finančna obremenitev za igralnice, je obravnaval državni svet pred približno 15 leti⁽⁴³⁾. Državni svet je v skladu z nacionalno zakonodajo odločil, da vstopnina ni v obliki davka, kar je posredno pokazalo, da ne predstavlja finančne obremenitve za igralnice. Upravičene igralnice bi tako lahko razumno ukrepale na podlagi predpostavke, da državna pomoč ne izhaja iz razlik med temi cenami, ki se v skladu z nacionalno zakonodajo niso šteje za ekonomsko obremenitev.
- Bilo bi v nasprotju z načelom, da se pravice ne sme zlorabljati. Grški organi in Mont Parnès trdijo, da je Loutraki zato, ker je pri Komisiji vložil pritožbo šele

⁽⁴³⁾ Sodba državnega sveta št. 4027/1998. Glej tudi sprotno opombo 39.

petnajst let po sprejetju zadevnega ukrepa (leta 1995), zlorabljal svojo pravico, da zaprosi Komisijo, da brani njegove interese in pravice v skladu s pravili o državni pomoči iz PDEU.

- (50) Glede izračuna zneska, ki ga je treba vrniti, so grški organi in Mont Parnès izpodbijali izračun, ki ga je predlagal Loutraki in po katerem se razlika v davku na stranko, ki ga plačujejo igralnice z višjimi in nižjimi cenami, pomnoži s številom strank. Trdijo, da je izračun pomanjkljiv in arbitraren, saj ni nujno, da bi imele domnevne upravičene igralnice, tj. igralnica Mont Parnès ter igralnici v Solunu in na Krfu⁽⁴⁴⁾, ob višjih cenah vstopnic enako število strank.

IV.2 Pripombe, ki jih je predložil Loutraki

- (51) Loutraki trdi, da ukrep, določen v nacionalni zakonodaji, pomeni davčno diskriminacijo v korist nekaterih igralnic, v kolikor se enotna dajatev na vstopnine v višini 80 %, ki jo je treba plačati državi, uporablja za različne davčne osnove, tj. dve različni ceni vstopnic, ki jih je določila država. Vstopnina za upravičene igralnice je znatno nižja od cene za druge igralnice (6 EUR namesto 15 EUR), kar predstavlja izgubo prihodka za državo in zaradi izkrivljanja konkurence, ki jo povzroča, pomeni državno pomoč.
- (52) Loutraki nadalje trdi, da ukrep ni objektivno utemeljen, saj je uvedba nižje cene za vstopnino za upravičene igralnice dejansko v nasprotju s socialnim ciljem ter z upravičenostjo in značilnostmi določanja višine vstopnine za igralnice, ki je bilo obravnavano v sodbi državnega sveta št. 4027/1998. Loutraki navaja, da ni mogoče razumno trditi, da je upravni nadzor in socialno zaščito mogoče doseči z zaračunavanjem različnih cen za vstopnice – v igralnici Mont Parnès, ki je od središča Aten oddaljena samo okoli 20 km, je vstopnina 6 EUR, medtem ko je cena v igralnici v Lutrakiju, ki se nahaja okoli 85 km od središča Aten, 15 EUR; v igralnici v Solunu, ki je od središča mesta oddaljena samo okoli 8 km, je vstopnina 6 EUR, medtem ko znaša vstopnina v igralnici v kraju Halkidiki, okoli 120 km od središča Soluna, 15 EUR.
- (53) Loutraki ugotavlja, da je Grčija predhodno trdila, da so znižano vstopnino v višini 6 EUR upravičevale posebne okoliščine vseh upravičenih igralnic, kar se nanaša pred-

vsem na geografski položaj (ki je določal nekatere ekonomske, socialne, demografske in druge posebne značilnosti), vendar pa je igralnica na Krfu po privatizaciji avgusta 2010 začela zaračunavati 15 EUR, ne da bi pojasnila, zakaj posebne okoliščine ne veljajo več.

- (54) Glede določitve višine zneska za vračilo Loutraki meni, da je zadevni znesek razlika davka, obračunanega na stranko, pomnožena s številom strank v upravičenih igralnicah.
- (55) Glede ločenih ukrepov, ki sta jih navedla Grčija in Mont Parnès in ki po njunem mnenju zagotavljajo koristi Loutrakiju, predvsem domnevnega plačevanja manjšega deleža letnega bruto dobička, Loutraki trdi, da v skladu z ločenim sporazumom z organi v praksi plačuje enak znesek kot konkurenti.

V. OCENA

- (56) Zadevni ukrep obsega davčno diskriminacijo v korist nekaterih igralnic, ki so jo grški organi začeli izvajati s sočasno uporabo številnih določb⁽⁴⁵⁾, ki določajo enotno dajatev v višini 80 % vstopnine za igralnice in različne regulirane cene za igralnice v javni in zasebni lasti, in sicer 6 EUR za igralnice v javni lasti in 15 EUR za igralnice v zasebni lasti, s čimer postavljajo igralnice v zasebni lasti v podrejen konkurenčni položaj⁽⁴⁶⁾.

V.1 Obstoj državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU

- (57) Da bi ugotovila, ali ukrep pomeni državno pomoč iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), mora Komisija oceniti, ali izpolnjuje pogoje iz člena 107(1) te pogodbe. Člen 107(1) navaja, da „razen če Pogodbi ne določata drugače, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdržljiva z notranjim trgovom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami“.
- (58) Komisija bo ustrezno ocenila, ali sporni ukrep izpolnjuje vse štiri zahtevane pogoje, da bi lahko pomenil državno pomoč v smislu člena 107(1).

⁽⁴⁴⁾ Igralnica na Rodosu tukaj ni navedena, ker je od leta 1999 zaračunavala 15 EUR in zato zanjo ob upoštevanju desetletnega zastaralnega roka, določenega v členu 15 Uredbe (ES) št. 659/1999, ne bi veljala nobena terjatev.

⁽⁴⁵⁾ Zlasti zakonodajni odlok 2687/1953; zakon 2206/1994; ministrski odlok 1128269/1226/0015/POL.1292 z dne 16. novembra 1995 (FEK 982/B/1995) in zakon 3139 z dne 30. aprila 2003.

⁽⁴⁶⁾ Zadevni ukrep se nanaša na javne igralnice in eno zasebno igralnico, tj. igralnico v Solunu, ki se z uporabo izjeme obravnava enako kot javne igralnice, kot je pojasnjeno drugje v tem sklepu.

V.1.1 *Selektivna prednost*

- (59) Da bi ukrep pomenil državno pomoč, mora upravičencem nuditi ugodnost oprostitve dajatev, ki običajno bremenijo njihov proračun.
- (60) Grški organi so trdili, da ukrep ne sodi v področje uporabe pravil o državni pomoči, ker je stopnja prispevka, ki ga morajo vse igralnice, ki delujejo v Grčiji, plačevati državi, enotna in znaša 80 % vrednosti vsake vstopnice, medtem ko element razlikovanja pri obravnavanju izhaja iz politike določanja cen, določene v letih 1994 in 1995 z zakonodajo, ki je na podlagi zakona 2206/1994 določila vstopnino za igralnice na 15 EUR.
- (61) Grški organi so tudi trdili, da je vstopnina samo upravni nadzorni ukrep in po svoji naravi ni davek, saj ima določanje višine vstopnine za igralnice v skladu s sodbo št. 4025/1998 državnega sveta socialni značaj in ni davčni ukrep.
- (62) Treba je predvsem poudariti, da določanja cen v skladu z zakonom 2206/1994 ni mogoče enostavno opisati kot značilne politike določanja cen, saj se zdi, da lahko vse igralnice prosto zaračunajo potrošnikom nižjo vstopnino ali celo odobrijo prost vstop, čeprav v vseh primerih za njih velja obveznost plačila 80 % vrednosti izdanih vstopnic državi, ne glede na to, kaj je bilo dejansko zaračunano potrošniku.
- (63) V vsakem primeru pri uporabi pravil EU o državni pomoči ni pomembno, ali je zadevni ukrep davek ali ukrep določanja cen, saj se člen 107 uporablja za pomoč „v kakršni koli obliki“, ki zagotavlja ugodnost. Dejstvo, da njegov osnovni cilj ni ustvariti davčni prihodek, samo po sebi ne zadostuje, da se tak ukrep ne bi štel za državno pomoč.
- (64) Četudi se priznava, da ima lahko določanje višine vstopnine za igralnice socialni cilj, je treba vprašanje, ali pomeni korist, ki pomeni državno pomoč, oceniti v smislu učinkov na posamezna podjetja, da se določi, ali nekatera podjetja prispevajo manj k javnemu prihodku. Glede na to, da je bila izjema od uporabe splošne vstopnine v višini 15 EUR odobrena individualno nekaterim igralnicam in zlasti da je treba državi plačati dajatev v višini 80 % na podlagi nižje cene, ki jo te igralnice morajo zaračunati (načeloma, glej zgoraj), je tem igralnicam zagotovljena korist.
- (65) Komisija priznava pravico držav članic, da opredelijo ukrep kot davčni ukrep ali kako drugače v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo. Ocena Komisije nikakor ni namenjena razlagi nacionalne zakonodaje. Vendar pa je učinek tega ukrepa ta, da omogoča redno plačevanje 80 % cene vsake vstopnice, ki jo izda vsaka igralnica, državi. Poleg tega Komisija navaja, da je treba v skladu z nacionalno zakonodajo (zlasti zakonom 2206/1994 in ministrskim odlokom iz leta 1995) dolgovane zneske plačati pri ustreznem davčnem uradu⁽⁴⁷⁾. Ker to ne vpliva na opredelitev ukrepa po nacionalni zakonodaji, Komisija ugotavlja, da ima ukrep podobne učinke kot davčni ukrep. V skladu s tem bo Komisija izključno za namene tega sklepa in ocene v skladu z zakonodajo EU o državni pomoči v tem sklepu ukrep imenovala „davčni ukrep“, „davek“ ali „obdavčitev“.
- (66) Zadevni ukrep, tj. davčna diskriminacija, ki jo ustvarja skupni učinek enotnega davka na vstopnino, ki se uporablja za različne regulirane vstopnine, zagotavlja igralnicam v Grčiji, ki so v lasti države, prednost pred tistimi v zasebni lasti. Skupni učinek obeh državnih ukrepov je, da medtem ko morajo igralnice v zasebni lasti plačevati državi davek na vstopnino v višini 12 EUR na osebo (80 % od 15 EUR), igralnice, ki so v lasti države, plačujejo samo 4,80 EUR (80 % od 6 EUR)⁽⁴⁸⁾.
- (67) S tem ukrepom grška država razbremeni javne igralnice bremena, ki bi ga sicer morale nositi, če bi bila obdavčitev nediskriminacijska in konkurenčno nevtralna. Nedis-kriminacijska in konkurenčno nevtralna obdavčitev je bila v Grčiji načeloma vzpostavljena z zakonom 2206/1994 o ustanovitvi, organizaciji, delovanju in nadzoru igralnic, ki določa vstopnino v višini 15 EUR in davek, ki ga je treba plačati državi v višini 80 % te stopnje. Vendar pa grška država ni uporabljala tega nediskriminacijskega in konkurenčno nevtralnega sistema obdavčitve za javne igralnice (ali zasebno igralnico v Solunu, ki se obravnava enako) in je igralnicam namesto tega dovoljevala, da so plačevale davek na vstopnino v višini samo 4,80 EUR: s tem je dajala prednost tem podjetjem. Te igralnice so morale plačevati manjši davek na osebo od svojih skupnih prihodkov. Njihov

⁽⁴⁷⁾ Odstavek 10.1 ministrskega odloka iz leta 1995, navedenega zgoraj: „Javne dajatve se plačajo pri davčnem uradu, pristojnem za obdavčitev dohodka podjetja, do desetega dne v mesecu, z navedbo dajatev, zbranih v preteklem mesecu.“

⁽⁴⁸⁾ Ne glede na zgoraj navedeno sklicevanje na javne igralnice Komisija poudarja, da se z uporabo izjeme nižja vstopnina za javne igralnice uporablja tudi za igralnico v zasebni lasti, tj. igralnico v Solunu, kot je pojasnjeno drugje v tem sklepu.

- skupni prihodek ne vključuje samo prihodka od vstopnin (izključno od cene vstopnic), temveč tudi od njihovih drugih virov dohodka, kot so igre na srečo, nastanitve, storitve bara in restavracije, predstave itd.
- (68) Po ustaljeni sodni praksi pojem pomoči ne obsega samo pozitivnih dejanj, ampak tudi ukrepe, ki v različnih oblikah zmanjšujejo obremenitve, ki so jim praviloma podvržena podjetja, in ki tako ne pomenijo subvencije v strogem smislu te besede, vendar so jim po naravi in učinku enaki⁽⁴⁹⁾. Taka prednost se lahko zagotovi z različnimi vrstami znižanja davčne obremenitve podjetja, vključno z znižanjem davčne osnove.
- (69) V tem primeru so igralnica na Krfu, igralnica Mont Parnès in igralnica v Solunu (ter do leta 1999 tudi igralnica na Rodosu)⁽⁵⁰⁾ deležne koristi, podobne znižanju davčne osnove, saj, kot je bilo pojasnjeno, za te igralnice obstajajo posebne določbe, v skladu s katerimi je davek, ki ga plačujejo na osebo, določen na stopnji, ki je nižja od stopnje za druge igralnice.
- (70) Grški organi so ugotovili, da je neposredni upravičenec nižje davčne obremenitve stranka. Vendar čeprav bi bilo mogoče trditi, da so stranke deležne tudi ugodnosti zaradi znižane davčne obremenitve na vstopnino, saj plačajo nižjo skupno ceno, to ne preprečuje zagotavljanja prednosti zadevnim podjetjem, v tem primeru upravičenim igralnicam, saj plačujejo nižji davek na stranko.
- (71) V davčnih primerih se je izkazalo, da oprostitev davkov, ki jih nominalno plača potrošnik, vendar pobere ponudnik storitev, lahko pomeni državno pomoč, kar velja tudi za druge spodbude potrošnikom za nakup določenega blaga in storitev⁽⁵¹⁾.
- (72) V skladu s preteklo prakso Komisija meni, da znižanja davkov na potrošnike lahko pomenijo državno pomoč za podjetja, če je znižanje pogojeno z uporabo določenega blaga ali storitev, ki jih zagotavlja določeno podjetje⁽⁵²⁾. Tako argument, da je neposredni upravičenec stranka, ni ovira za ugotovitev državne pomoči.
- (73) Poleg tega je glede na običajno poslovno prakso igralnic v Grčiji, da se odrečejo ceni vstopnice, čeprav državi plačajo davek na vstopnino (80 % nominalne vrednosti vstopnice), prednost, dodeljena javnim igralnicam z davčno diskriminacijo, celo večja, saj so stroški sprejema stranke precej višji za zasebne igralnice, kjer je davek, ki ga je treba plačati za vstopnino, 12 EUR, kot za javne igralnice, ki morajo financirati samo 4,80 EUR od skupnega prihodka svojega poslovanja.
- (74) Grški organi trdijo, da je praksa omogočanja prostega vstopa v upravičene igralnice ob določenih dnevih v tednu zgolj izjema. Vendar pa je izrecno določena v nacionalni zakonodaji (ministrski odlok iz leta 1995). Grčija je trdila, da je ta praksa rezervirana za VIP goste ali slavne osebe, vendar ima Komisija dokaze v obliki javno dostopnih informacij, kot so letaki za prost vstop v časopisih in na internetu, ki dokazujejo, da je prost vstop ob določenih dnevih v tednu, vsak teden, omogočen vsem strankam in da je to običajna praksa (igralnica v Solunu je na primer na svoji spletni strani oglaševala, da omogoča prost vstop od nedelje do četrтка)⁽⁵³⁾. Tako se zdi, da med upravičenimi igralnicami praksa prostega vstopa ni izjema.
- (75) Grčija trdi, da je ta praksa v nasprotju z nacionalno davčno zakonodajo; Komisija poudarja, da je dovoljenje za omogočanje prostega vstopa izrecno določeno v nacionalni zakonodaji v zvezi z igralnicami in upravičenci ga očitno izkoriščajo.
- (76) Grčija trdi, da 80 % cene vstopnice, ki jih igralnica plača državi iz lastnih sredstev, ni priznanih kot produktivni izdatek in ga po grški davčni zakonodaji ni mogoče odšteti od prihodkov igralnice, tako da se igralnica, ki izvaja to prakso, izpostavlja znatni davčni obremenitvi. Komisija ugotavlja, da taka obrazložitev dejansko podpira trditev pritožnika, da si zasebna igralnica zaradi znatne davčne obremenitve, ki je posledica plačevanja davka iz lastnega prihodka, dejansko ne more privoščiti, da bi odobrila prost vstop; tako podpira trditev, da je igralnicam z nižjimi cenami dodeljena prednost.
- (77) Grčija tudi trdi, da ker igralnice ohranijo 20 % neenotne vstopnine, je prednost zagotovljena igralnicam, ki zaračunavajo višjo ceno, ki zagotavlja čisti prihodek v višini

⁽⁴⁹⁾ Sodba sodišča z dne 8. novembra 2001 v zadevi C-143/99, Adria-Wien Pipeline in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, Recueil, str. I-8365.

⁽⁵⁰⁾ Igralnica na Rodosu je po privatizaciji leta 1999 začela zaračunavati ceno v višini 15 EUR in od takrat plačuje 80 % te cene.

⁽⁵¹⁾ Glej na primer zadevo C 76/03 – Sklep Komisije 2001/276/EU z dne 26. maja 2010 o državni pomoči v obliki sporazuma o davčni poravnavi, ki jo je Belgija odobrila družbi Umicore S.A. (prej „Union Minière S.A.“) (UL L 122, 11.5.2011).

⁽⁵²⁾ Odločba Komisije 98/476/ES z dne 21. januarja 1998 o davčnih ugodnostih, v okviru člena 52(8) nemškega zakona o dohodnini (UL L 212, 30.7.1998, str. 50).

⁽⁵³⁾ Igralnica v Solunu nudi prost vstop med 7. in 20. uro od nedelje do četrтка (od 10. januarja): <http://www.regencycasinos.gr/en-GB/Promotion/Kliroseis/Klirosei+.aspx>.

3 EUR, medtem ko javne igralnice prejmejo 1,20 EUR. Ta trditev je zavajajoča, saj ne upošteva dveh dejstev, ki sta bistvenega pomena za pravilno razumevanje resničnih protikonkurenčnih učinkov ukrepa. Po drugi strani pa so zaradi dejstva, da so organi za nekatere igralnice določili nižje cene vstopnic, vključno z davkom na vstopnino, te igralnice bolj privlačne za stranke in to (i) odvraca zahtevo od vzorca, ki bi prevladal, če bi igralnice konkurirale samo na podlagi svojih lastnih prednosti, individualnega obsega in kakovosti nujenih storitev, ter (ii) ob enakih pogojih umetno povečuje njihovo število obiskovalcev. Po drugi strani, kot je bilo pojasnjeno, je prihodek od vstopnin samo majhen del skupnih prihodkov, ki ga stranka igralnice ustvari za podjetje in od katerega mora igralnica plačati davek na vstopnino.

- (78) Dejstvo, da davčna diskriminacija zagotavlja prednost, priznavajo tudi ustrezne nacionalne določbe. Kot so poročali grški organi, je igralnici v Solunu dovoljeno, da zaračunava nižjo vstopnino in da plačuje nižji davek na podlagi zakonodajnega odloka iz leta 1953, po katerem so podjetja, ustanovljena s tujim kapitalom, upravičena do najugodnejše obravnave, ki so je deležna domača podjetja. Čeprav grški organi menijo, da zadevna shema ni koristna, kljub temu uporabljajo to zakonodajo za igralnico v Solunu z utemeljitvijo, da predstavlja najugodnejšo obravnavo, zagotovljeno domačim podjetjem, v nasprotju z bolj zahtevno, ki se uporablja za druge zasebne igralnice.
- (79) Prav tako so grški organi in Mont Parnès opozorili na druge razlike med igralnicami v smislu davka ali ureditvenih ukrepov, ki po njihovem mnenju zagotavljajo korist pritožniku, tj. Loutrakiju, in tako izničijo vse prednosti, ki jih uživajo upravičenci zaradi nižje cene vstopnine⁽⁵⁴⁾; Komisija ugotavlja, da trditve, da bi bilo treba en ukrep (razliko v splošni obdavčitvi) izravnati z drugim (razliko med cenami vstopnic in posebnim davkom na te vstopnice), ni mogoče sprejeti kot argumenta za stališče, da zadevni ukrep ne pomeni pomoči. V vsakem primeru, kot je bilo že navedeno, se ti vidiki razlikujejo od zadevnega ukrepa in ne spadajo v področje uporabe tega sklepa (glej uvodno izjavo 46).
- (80) Komisija je sklenila, da zadevni ukrep, tj. davčna diskriminacija, ustvarjena s skupnim učinkom enotnega davka na vstopnino, ki se uporablja za neenake regulirane cene, zagotavlja korist igralnicam z nižjimi cenami vstopnin.

⁽⁵⁴⁾ Vsaka igralnica plača del letnih bruto prihodkov državi; glavni ukrep, naveden v tem sklepu, je, da se po zakonu od igralnice v Lutrakiju zahteva nižji delež kot od drugih. Vendar pa je igralnica v Lutrakiju med formalnim postopkom preiskave trdila, da je na podlagi ločenega sporazuma z organi v praksi plačala enak znesek kot njeni konkurenti.

V.1.2 Državna sredstva in pripisljivost ukrepa državi

- (81) Zgoraj navedeno korist je mogoče pripisati državi in se financira iz državnih sredstev.
- (82) Kot je bilo pojasnjeno, je davčna diskriminacija posledica vrste upravnih aktov, odlokov in uredb, ki jih je sprejela grška država, vključno zlasti z: zakonom 2206/1994; ministrskim odlokom iz leta 1995; zakonom 3139 z dne 30. aprila 2003; zakonodajnim odlokom 2687/1953; sklepi generalnega sekretarja EOT (ki upravlja javne igralnice), izdanimi v skladu z zakonom 1624/1951 in odlokom 4109/1960, tj. sklepom EOT 535633 z dne 21. novembra 1991, ki določa vstopnino za igralnico Mont Parnès v višini 2 000 GRD, in sklepom EOT 508049 z dne 24. marca 1992, ki določa vstopnino za igralnici na Krfu in Rodosu v višini 1 500 GRD (v primeru igralnice na Krfu je cena v skladu s sklepom 532691 z dne 24. novembra 1997 prilagojena na 2 000 GRD); ter dovoljenji, izdanimi vsem igralnicam na podlagi nacionalne zakonodaje, ki potrjujejo ustrezno vstopnino in obveznost plačila 80 % cene, ki velja za posamezno igralnico.
- (83) Poleg tega se davčna diskriminacija financira iz državnih sredstev. Če se država odreče prihodkom, ki bi jih zbrala od podjetja v normalnih okoliščinah, se zadevni ukrep financira iz državnih sredstev.
- (84) V davčnem smislu korist, zagotovljena javnim igralnicam, v tem primeru izhaja iz umetnega zmanjšanja davčne osnove, na kateri je odmerjen 80-odstotni davek na vstopnino, s splošne nominalne vrednosti vstopnice 15 EUR na 6 EUR za javne igralnice.
- (85) Sodišče je odločilo, da tako diskriminacijsko znižanje davčne osnove vodi v izgubo davčnega prihodka države, ki je enaka porabi državnih sredstev za namene člena 107(1) PDEU⁽⁵⁵⁾. V splošnem se v obravnavanem primeru grška država odreka davčnemu prihodu od javnih igralnic, ki znaša 7,20 EUR na vstopnino, kar pomeni razliko med davkom v višini 12 EUR na vstopnino, ki ga državi plačujejo zasebne igralnice, in davkom

⁽⁵⁵⁾ Sodba z dne 10. januarja 2006 v zadevi C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze in drugi, ZOdl, str. I-289. Glej tudi odločbo Komisije z dne 22. septembra 2004 v zadevi N 354/04, Režim irske holdinške družbe (UL C 131, 28.5.2005, str. 10). V zvezi s tem glej tudi Obvestilo Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za ukrepe, ki zadevajo neposredno obdavčitev ustvarjenega dohodka (UL C 384, 10.12.1998, str. 3).

v višini 4,80 EUR na vstopnino, ki ga državi plačujejo javne igralnice. Vendar pa je treba pri ocenjevanju koristi, zagotovljene vsakemu upravičencu, upoštevati določene prilagoditve (podrobneje razložene v oddelku V.4, tj. „Določitev višine pomoči in njena izterjava“: zlasti se je pokazalo, da igralnica Mont Parnès in igralnica na Krfu do leta 2000 državi nista plačali nobenega davka na vstopnino, tako da je v tem primeru korist enaka davku v višini 12 EUR na vstopnino, ki ga državi plačujejo zasebne igralnice).

- (86) Grčija je trdila, da ker lahko igralnice, ki zaračunavajo nižjo ceno, s tem privabijo več strank, ni nujno, da se država odreče prihodku. Grčija meni, da zato ukrep ne pomeni državne pomoči.
- (87) Kot je navedeno v odločitvi o začetku postopka, Komisija ne sprejme tega argumenta in v skladu s svojo predhodno prakso meni, da dejstvo, da lahko znižanje davka pri nekaterih davkoplačevalcih povzroči povečanje splošne stopnje prihodka, ustvarjenega s tem davkom, ne pomeni nujno, da ukrep ni financiran iz državnih sredstev⁽⁵⁶⁾.
- (88) Trditev grških organov je zmotna, saj je merilo, po katerem preskušajo učinke davčne diskriminacije na državni proračun, pristransko, ker je korist sestavni del ukrepa. Pri svoji obrazložitvi so grški organi upoštevali dinamičen učinek znižanja cene, ki bi lahko povečal povpraševanje in s tem pobrani davek, saj je pobrani davek sorazmeren s številom vstopnic. Vendar je ta primerjava napačna, saj korist ustvarja to neenakost, tj. dejstvo, da obstaja nižja cena in s tem nižja davčna obremenitev na vstopnino, kar povečuje povpraševanje.
- (89) V vsakem primeru grški organi niso zagotovili nobenega dokaza, da vzorec neenakih cen povečuje kolikor je mogoče skupni davčni prihodek od davka na vstopnino, ki se zaračunava igralnicam. Če bi Komisija sledila obrazložitvi, da znižanje cene vstopnine na 6 EUR ustvarja povečanje pobranega davka, bi se davčni prihodek še bolj povečal, če bi bila cena vseh vstopnic 6 EUR v vseh igralnicah, javnih in zasebnih, kar je v nasprotju z grško trditvijo, da se ta točka doseže kot rezultat davčne diskriminacije, ki izhaja iz neenakih cen.
- (90) V skladu s tem se domnevna korist financira iz državnih sredstev.

⁽⁵⁶⁾ Odločba Komisije 2003/515/ES z dne 17. februarja 2003 o državni pomoči, ki jo izvaja Nizozemska za mednarodne finančne dejavnosti (ukrep pomoči št. C 52/01) (UL L 180, 18.7.2003, str. 52, odstavek 84).

V.1.3 Selektivnost

- (91) Da bi ukrep pomenil državno pomoč, mora biti v skladu s členom 107(1) PDEU specifičen ali selektiven tako, da daje prednost „nekaterim podjetjem ali proizvodnji določenega blaga“.
- (92) V skladu s sodno prakso Sodišča⁽⁵⁷⁾ „glede presoje pogoja selektivnosti, ki je sestavni del pojma državne pomoči, iz ustaljene sodne prakse izhaja, da člen 87(1) ES [zdaj člen 107(1) PDEU] predpisuje, da se v okviru določenega pravnega sistema ugotovi, ali nacionalni ukrep lahko daje prednost ‚posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga‘ v primerjavi z drugimi, ki so glede na cilje, ki jih ta ureditev zasleduje, v dejansko in pravno primerljivem položaju“⁽⁵⁸⁾. Sodišče je večkrat odločilo, da člen 107(1) PDEU ne razlikuje med vzroki oziroma cilji državne pomoči, ampak jih določa glede na njihove učinke⁽⁵⁹⁾. Glede na lastno prakso Komisije in sodno prakso EU v davčnih zadevah lahko navedena selektivna prednost izhaja iz izjeme od davčnih predpisov zakonske, nadzorne ali upravne narave, ali iz diskrecijske prakse s strani davčnih organov. Vendar pa je mogoče selektivno naravo ukrepa upravičiti z „naravo ali splošno shemo sistema“ in v tem primeru se lahko šteje, da ukrep ne pomeni državne pomoči⁽⁶⁰⁾.
- (93) Prvič, Komisija ugotavlja, da je splošni davčni sistem v zadevnem primeru sistem, ki načeloma velja za vse igralnice in ki je določen z zakonom 2206/1994 in izvedbenim ministrskim odlokom iz leta 1995 (kar so potrdili grški organi, glej uvodno izjavo 19).
- (94) Drugič, Komisija ugotavlja, da zadevni ukrep pomeni odmik od splošnega davčnega sistema. Kot so potrdili grški organi, se posebne določbe, ki veljajo za javne

⁽⁵⁷⁾ V zvezi s tem glej sodbo Sodišča z dne 29. aprila 2004 v zadevi C-308/01, GIL Insurance, Recueil, str. I-4777, točka 68; sodbo z dne 3. marca 2005 v zadevi C-172/03, Heiser, ZOdl, str. I-1627, točka 40; in sodbo z dne 6. septembra 2006 v zadevi C-88/03, Portugalska proti Komisiji, ZOdl, str. I-7115, točka 54.

⁽⁵⁸⁾ Sodba Sodišča z dne 6. septembra 2006 v zadevi C-88/03, Portugalska proti Komisiji, ZOdl, str. I-7115, točka 54.

⁽⁵⁹⁾ V zvezi s tem glej sodbo Sodišča prve stopnje (zdaj Splošnega sodišča) z dne 18. januarja 2005 v zadevi T-93/2002, Confédération nationale du Crédit mutuel proti Komisiji, ZOdl, str. II-143. Glej tudi na primer sodbo Sodišča z dne 29. februarja 1996 v zadevi C-56/93, Belgija proti Komisiji, Recueil, str. I-723, točka 79; sodbo z dne 26. septembra 1996 v zadevi C-241/94, Francija proti Komisiji, Recueil, str. I-4551, točka 20; sodbo z dne 17. junija 1999 v zadevi C-75/97, Belgija proti Komisiji, Recueil, str. I-3671, točka 25, in sodbo z dne 13. februarja 2003 v zadevi C-409/00, Španija proti Komisiji, Recueil, str. I-10901, točka 46.

⁽⁶⁰⁾ Sodba Sodišča v zadevi 173/73, Italija proti Komisiji, Recueil 1974, str. 709.

igralnice (in zasebno igralnico v Solunu), štejejo za izjeme od splošnih določb zakona 2206/1994 in izvedbenega ministrskega odloka iz leta 1995 (glej uvodno izjavo 19 in naslednje).

- (95) Komisija poudarja, da zahteva po plačilu 80 % vstopnine do leta 2003 ni veljala za igralnico Mont Parnès in igralnico na Krfu. Kot je bilo ugotovljeno, je zahteva začela veljati za igralnici v Solunu in na Rodosu, ko jima je bilo izdano dovoljenje na podlagi zakona 2206/1994, in sicer igralnici v Solunu leta 1995 in igralnici na Rodosu leta 1996. Vstopnina je v igralnici Mont Parnès in igralnici v Solunu ostala 6 EUR vse do danes, v igralnici na Krfu do njene privatizacije avgusta 2010, v igralnici na Rodosu pa do privatizacije leta 1999. Vendar sta bili zahteva po plačilu 80 % in zahteva po vstopnini v višini 15 EUR za druge igralnice zavezujoči od leta 1995 in sta se tako tudi uporabljali.
- (96) Komisija zato meni, da je ukrep selektiven.
- (97) Tretjič, Komisija ugotavlja, da je selektivni značaj ukrepa mogoče upravičiti z „naravo ali splošno shemo sistema“, torej z obsegom, v katerem izjeme pri davčnem sistemu ali razlikovanju v sistemu izhajajo neposredno iz osnovnih ali vodilnih načel sistema v zadevni državi članici (to je tretji korak pri analizi selektivnosti). Komisija v skladu z uveljavljeno sodno prakso Sodišča meni, da ukrepi, ki uvajajo razlikovanje med podjetji, ne pomenijo državne pomoči, če to razlikovanje izhaja iz narave in splošne sheme davčnega sistema, katerega del so ⁽⁶¹⁾. Ta utemeljitev na podlagi narave ali splošne strukture davčnega sistema odraža usklajenost določenega davčnega ukrepa z interno logiko davčnega sistema na splošno. Vendar sta praksa Komisije in sodna praksa Sodišča zavzeli zelo restriktiven pristop k tovrstni utemeljitvi. Razlogi morajo izhajati iz davčnega sistema.
- (98) Grški organi so navedli, da se okoliščine posameznih igralnic razlikujejo in da je višina vstopnine določena v skladu z okoliščinami ob upoštevanju cilja odvracanja oseb z nizkim dohodkom od igranja iger na srečo.
- (99) Komisija ne more sprejeti teh argumentov. Trditev, da je višina vstopnine določena in upravičena glede na okoliščine vsake posamezne igralnice ob upoštevanju cilja

odvracanja oseb z nizkim dohodkom od igranja iger na srečo, ni skladna z dejstvom, da sta igralnica Mont Parnès in igralnica v Solunu, ki zaračunavata vstopnino v višini 6 EUR, blizu najgosteje naseljenih območij. Prav tako ni skladna z določbo, ki izrecno omogoča sprejem strank v igralnico brez plačila vstopnine, če se 80 % vstopnine kljub temu nakaže državi.

- (100) Komisija tudi ugotavlja, da ni jasno, zakaj je ta nižja cena potrebna v primeru teh igralnic, ne pa tudi v primeru drugih igralnic. Grški organi niso pojasnili ekonomskega izračuna za določitev nižje vstopnine v višini 6 EUR namesto srednje visoke vstopnine oziroma, ob predpostavki, da dejansko obstajajo posebne okoliščine – ki po mnenju Grčije vključujejo predvsem geografski položaj posamezne igralnice – zakaj morajo vse upravičene igralnice zaračunavati enako vstopnino (kot splošno pravilo, glej zgoraj), namesto da bi bila cena prilagojena njihovemu individualnemu položaju. Na primer, če se dokaže, da nižjo vstopnino upravičujejo dejavniki, povezani z geografskim položajem vsake od igralnic, pa te utemeljitve nikakor ni mogoče uporabiti v primeru igralnice v Solunu, za katero se zdi, da je deležna take obravnave brez upoštevanja njenega geografskega položaja, vendar z upoštevanjem nacionalne določbe, ki dovoljuje podjetjem, ustanovljenim s tujim kapitalom, najugodnejšo obravnavo, ki velja za domača podjetja. Tako se zdi, da se pri določanju višine vstopnine za igralnico v Solunu nikoli ni upošteval njen geografski položaj. Še en primer je igralnica na Krfu, ki je začela zaračunavati 15 EUR za vstopnino po svoji privatizaciji avgusta 2010. Grški organi niso zadovoljivo pojasnili, zakaj zgoraj navedene posebne okoliščine zdaj ne veljajo več in zakaj nižja cena vstopnic posledično ni bila več potrebna.
- (101) Komisija je sklenila, da selektivni značaj zadevnega ukrepa ni upravičen z naravo ali splošno shemo sistema. Komisija meni, da sporni ukrep vključuje element diskriminacije v obliki znižanja davčne osnove, kar je individualno določenim igralnicam zagotovilo davčno korist, in da ta diskriminacija ni upravičena z logiko zadevnega splošnega davčnega sistema v Grčiji.
- (102) Komisija je sklenila, da je merilo selektivnosti za namene člena 107(1) PDEU izpolnjeno.

V.1.4 Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino

- (103) Da bi ukrep pomenil državno pomoč, mora vplivati na konkurenco in trgovino med državami članicami. Ne

⁽⁶¹⁾ Sodba Sodišča v zadevi C-88/03, Portugalska proti Komisiji, sprotna opomba 49, točka 81. Glej tudi sodbo Sodišča prve stopnje z dne 9. septembra 2009 v zadevi T-227/01, Territorio Histórico de Álava in drugi, še neobjavljena, točka 179, in sodbo z dne 9. septembra 2009 v zadevi T-230/01, Territorio Histórico de Álava in drugi, še neobjavljena, točka 190.

glede na pravni status upravičenca ali vire financiranja to merilo predpostavlja, da upravičenec ukrepa opravlja gospodarsko dejavnost.

(104) V skladu s sodno prakso Sodišča „pri opredelitvi nacionalnega ukrepa za državno pomoč ni treba ugotavljati stvarnega vpliva pomoči na trgovino med državami članicami niti dejanskega izkrivljanja konkurence, ampak je treba le preučiti, ali te pomoči lahko vplivajo na to trgovino in izkrivljanje konkurence. Zlasti kadar pomoč države članice okrepi položaj enega podjetja v razmerju do drugih konkurenčnih podjetij v trgovini znotraj Skupnosti, se šteje, da pomoč na ta podjetja vpliva. Poleg tega ni potrebno, da upravičeno podjetje sodeluje v trgovini znotraj Skupnosti. Kadar namreč država članica odobri pomoč podjetju, lahko s tem ohrani ali poveča njegovo notranjo dejavnost, tako da zmanjša možnosti podjetij s sedežem v drugih državah članicah, da vstopijo na trg te države članice“⁽⁶²⁾. Poleg tega v skladu z ustaljeno sodno prakso⁽⁶³⁾ za to, da ukrep izkrivlja konkurenco, zado- stuje, da prejemnik pomoči tekmuje z drugimi podjetji na trgih, ki so odprti za konkurenco na domačem trgu⁽⁶⁴⁾. Komisija meni, da so v tem primeru pogoji, določeni v sodni praksi, izpolnjeni iz naslednjih razlogov.

(105) Zadevni ukrep znižuje davke, ki jih morajo plačevati upravičenci, v primerjavi z drugimi igralnicami v Grčiji, s čimer krepi njihov konkurenčni finančni položaj in dobičkonosnost njihovih naložb je večja, kot bi bila, če bi temeljila samo na njihovih lastnih prednostih.

(106) Kot je bilo navedeno, je po ustaljeni sodni praksi merilo, da mora biti pomoč sposobna vplivati na trgovino, izpolneno, če podjetje, ki je prejemnik pomoči, opravlja gospodarsko dejavnost, ki vključuje trgovino med državami članicami. Za oblikovanje sklepa, da ukrep vpliva

na trgovino v Evropi, zadostuje, da pomoč krepi položaj podjetja v primerjavi s položajem drugih podjetij, ki z njim konkurirajo v trgovini znotraj Evrope. Tudi če je znesek pomoči razmeroma majhen, če prejemnik ni velik ali je njegov delež evropskega trga zelo majhen ali če prejemnik ne opravlja izvoza ali dejansko izvažava vse svoje proizvode na neevropske trge, to ne spremeni tega sklepa⁽⁶⁵⁾.

(107) Grčija je trdila, da lokacija igralnic in oddaljenost med njimi pomeni, da vsaka oskrbuje lokalni trg in da zato ukrep ne more izkrivljati konkurence ali vplivati na trgovino med državami članicami. Vendar pa v skladu s sodno prakso ni nobenega praga, ki bi določal dejanski ali potencialni vpliv na konkurenco in na trgovino med državami članicami, zato to merilo za uporabo člena 107(1) ni odvisno od lokalne ali regionalne narave storitev, ki se opravljajo, ali od velikosti zadevnega področja dejavnosti⁽⁶⁶⁾.

(108) Grčija je tudi trdila, da trg iger na srečo ni usklajen med državami članicami, ki ga lahko zato prosto regulirajo na nacionalni ravni. Grčija navaja sodno prakso Sodišča, ki dovoljuje omejitve enotnega trga za storitve na področju igralništva za zaščito potrošnikov pred goljufijami in kriminalom⁽⁶⁷⁾.

(109) Komisija v celoti upošteva pravico držav članic, da določijo cilje svoje politike na področju igralništva pod pogojem, da so kakršne koli omejitve svobode pri zagotavljanju storitev primerne za doseganje ciljev, ne prese-gajo okvirov, ki so potrebni za doseganje teh ciljev, in se uporabljajo nediskriminacijsko. Vendar pa se Komisija ne strinja, da iz tega sledi, da zadevni ukrep ne more izkri- vljati konkurence in ne vpliva na trgovino med državami članicami.

⁽⁶²⁾ Glej sodbo Sodišča v zadevi C-372/97, Italija proti Komisiji, Recueil 2004, str. I-3679, točka 44; zadevi C-66/02, Italija proti Komisiji, ZOdl 2005, str. I-10901, točka 111; in zadevi C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze, ZOdl 2006, str. I-289, točka 140.

⁽⁶³⁾ Sodba Sodišča prve stopnje v zadevi T-214/95, Het Vlaamse Gewest proti Komisiji, Recueil 1998, str. II-717.

⁽⁶⁴⁾ Sodba Sodišča z dne 17. septembra 1980 v zadevi 730/79, Philip Morris proti Komisiji, Recueil, str. 2671, točki 11 in 12, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 30. aprila 1998 v zadevi T-214/95, Het Vlaamse Gewest proti Komisiji, Recueil, str. II-717, točke 48–50.

⁽⁶⁵⁾ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 30. aprila 1998 v zadevi, Het Vlaamse Gewest proti Komisiji, navedeni zgoraj; sodba Sodišča z dne 24. julija 2003 v zadevi C-280/00, Altmark Trans in Regierungspräsidentium Magdeburg, Recueil, str. I-7747, točki 81–82, in sodba z dne 3. marca 2005 v zadevi C-172/03, Heiser, ZOdl, str. I-1627, točki 32–33.

⁽⁶⁶⁾ Glej zlasti sodbo Sodišča z dne 3. marca 2005 v zadevi C-172/03, Heiser, in sodbo z dne 24. julija 2003 v zadevi C-280/00, Altmark Trans in Regierungspräsidentium Magdeburg.

⁽⁶⁷⁾ Glej zlasti sodbo z dne 8. septembra 2009 v zadevi C-42/07, Liga Portuguesa de Futebol Profissional in Bwin International proti Departamento de Jogos da Santa Casa da Misericórdia de Lisboa, ZOdl, str. I-7633.

(110) Ponudniki storitev v tej panogi so pogosto mednarodne hotelske skupine⁽⁶⁸⁾, ki si medsebojno konkurirajo in na katerih odločitve za naložbe v igralnice ali druge hotelske storitve lahko ukrep vpliva, saj vpliva na primerjalno dobičkonosnost skupin in njihove naložbe. Igralnice se pogosto nahajajo na turističnih destinacijah, kar kaže, da lahko prisotnost igralnice privablja turiste, da obiščejo Grčijo. Ministrstvo, pristojno za igralnice v Grčiji, je Ministrstvo za turizem. Komisija tudi ugotavlja, da obstaja določena stopnja čezmejne mobilnosti strank. Storitve igralnic se izvajajo tudi v čezmejnem okolju – na primer, igralnice izvajajo take storitve na ladjah za križarjenje, ki povezujejo Grčijo z Italijo in drugimi destinacijami. Bolj splošno, osebe, ki želijo igrati igre na srečo, imajo možnost izbire med igranjem iger na srečo v igralnici in na spletu. Spletno igralništvo je mednarodni posel in igralci v Grčiji lahko dostopajo do tovrstnih storitev, ki jih zagotavljajo ponudniki storitev v drugih državah članicah. Spletno igralništvo je bilo predmet sodbe, ki

jo je navedla Grčija (glej odstavek 108). Grški organi so oporekali možnosti konkurence z drugimi oblikami igralništva, navedenimi v odločitvi o začetku postopka, pri čemer so poudarili, da je internetno igralništvo v Grčiji nezakonito. Vendar so grški organi ugotovili, da je internetno igralništvo kljub trenutnemu pravnemu položaju v Grčiji naraslo „do neobvladljivih razsežnosti“⁽⁶⁹⁾. Omeniti je treba tudi sodbo Sodišča v zadevi C-65/05 Komisija proti Grčiji⁽⁷⁰⁾, v kateri je Sodišče odločilo, da zakon 3037/2002, namenjen prepovedi internetnega igralništva v Grčiji, pomeni neupravičeno oviranje svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev.

⁽⁶⁸⁾ Na primer, igralnico Mont Parnès kot imetnik dovoljenja upravlja zasebna družba Athens Resort Casino Anonymi Etaireia Symmetochon. Družba Athens Resort Casino je pridobila 49 % delnic igralnice in prevzela upravljanje po delni privatizaciji igralnice leta 2003 (javna družba ETA je obdržala 51 %). 70 % družbe Athens Resort Casino je v lasti družbe Regency Entertainment Psychagogiki kai Touristiki AE (prej Hyatt Regency Xenodocheiaki kai Touristiki (Thessaloniki) AE), ostalih 30 % pa v lasti družbe Ellaktor AE (prej Elliniki Technodomiki AE). V Grčiji družba Hyatt Regency upravlja in nadzira tudi družbo Regency Casino Thessaloniki. Multinacionalna korporacija Hyatt Hotels s sedežem v Čikagu, Illinois, ZDA, upravlja, ustanavlja franšize, ima v lasti in razvija hotele, letovišča ter rezidenčne in počitniške lastniške objekte znamke Hyatts po vsem svetu. 31. decembra 2010 je svetovni portfelj družbe obsegal 453 objektov: hoteli s celotnimi storitvami delujejo pod znamkami Hyatt®, Park Hyatt®, Andaz™, Grand Hyatt® in Hyatt Regency®; dve znamki, ki ponujata izbrane storitve, sta Hyatt Place® in Hyatt Summerfield Suites™; počitniški lastniški objekti pa se razvijajo pod znamko Hyatt Vacation Club®. Sama znamka Hyatt Regency vključuje devet hotelov/letovišč v Franciji, Združenem kraljestvu, Nemčiji, Grčiji in na Poljskem. Hyatt upravlja štiri igralnice pod znamko Hyatt Regency, vključno z igralnico v Solunu ter hotelom in igralnico Hyatt Regency Warsaw v Varšavi, Poljska (druga dva sta v Južni Koreji in Winsonsinu, ZDA). Te informacije so na voljo na spletni strani www.hyatt.com.

Drug primer je Lutraki: Club Hotel Casino Loutraki je skupno podjetje občine Lutraki (prek družbe DAET Loutraki AE) in multinacionalne holdinške družbe Club Hotel Loutraki AE, ki je upravljaec in glavni investitor igralnice v Lutrakiju. V skladu z informacijami, ki so na voljo na spletni strani <http://www.clubhotelloutraki.gr>, so med delničarji podjetja Club Hotel Loutraki pomembna imena iz grškega in mednarodnega poslovnega sveta, kot so Casinos Austria International (eden od glavnih investitorjev v igralnici na mednarodni ravni s 67 igralnicami v 15 državah), Trapeza Peiraos (Piraeus Bank), EFG Eurobank Ergasias in družbe v izraelski lasti, katerih holdinške družbe med drugim vključujejo šest dodatnih igralnic in verige prestižnih hotelov. Te informacije so ona voljo na spletni strani <http://www.clubhotelloutraki.gr/>.

Multinacionalna družba Queenco Leisure International je edini upravljaec igralnice na Rodosu, kot delničar in upraviteljsko pa je vključena tudi v naslednje igralnice: Club Hotel Casino Loutraki, Lutraki, Grčija (delničar in skupni upravljaec); Casino Palace, Bukarešta, Romunija (glavni delničar in edini upravljaec); in Sasazu, Praga, Češka republika (edini delničar in edini upravljaec). Te informacije so na voljo na spletni strani <http://www.casinorodos.gr/>.

(111) Nadalje, vsesplošna gospodarska kriza vpliva na navade potrošnikov in razpoložljiv dohodek za prostočasne dejavnosti, kot je uporaba storitev igralnic. V teh posebnih razmerah imajo razlike v višini vstopnine še bolj izkrivljajoč učinek na izbiro potrošnikov in tako obstaja še večja verjetnost izkrivljanja konkurence na trgu igralnic.

(112) Organi in Mont Parnès so trdili, da tudi če se sprejme, da bi znižana vstopnina v višini 6 EUR lahko vplivala ali je vplivala na odločitev tujega podjetja o naložbi v igralnico v Grčiji, bi tuje podjetje vedno imelo možnost, da uporabi zakonodajni odlok 2687/1953; Komisija ugotavlja, da uporaba tega odloka ni samodejna in bi dejansko dovoljevala ugodnejšo obravnavo, ki so je deležne upravičene igralnice (tj. nižjo vstopnino v višini 6 EUR), tudi drugih podjetij. Ta ukrep lahko tako še naprej širi davčno diskriminacijo, ki je predmet ocene. Komisija tudi ugotavlja, da čeprav bi zakonodajni odlok 2687/1953 lahko uporabljale tudi druge igralnice, če bi vložile tuji kapital in pravočasno vložile zahtevek, je njegova uporaba odvisna od posebnih samovoljnih pravil, zaradi kateri je ukrep selektiven. Edini drug primer morebitne uporabe zakona, ki je pritegnil pozornost Komisije, je povezan z igralnico na otoku Syros, ki je vložila zahtevek, ki pa je bil zavrnjen, ker je bil vložen po uvozu tujega kapitala in ne pred tem.

⁽⁶⁹⁾ Vladni posvet o zakonodajni pobudi za ureditev trga iger na srečo, poletje 2010.

⁽⁷⁰⁾ Sodba z dne 26. oktobra 2006 v zadevi C-65/05, ZODl, str. I-10341. Glej tudi sodbo Sodišča z dne 4. junija 2009 v zadevi C-109/08, Komisija proti Grčiji, ZODl, str. I-4657.

(113) Nadalje, ko je bila igralnica Mont Parnès privatizirana, je bila v prodajni pogodbi izrecno navedena možnost pridobitve dovoljenja za še eno igralnico na istem območju. Jasno je, da bi bila verjetnost naložbe v tako dejavnost odvisna od konkurenčnih pogojev obstoječega ponudnika storitev. Ker ni mogoče izključiti, da bi igralnice lahko konkurirale podobnim podjetjem v drugih državah članicah, je treba ta pogoj iz člena 107(1) PDEU šteti za izpolnjenega.

(114) Komisija je sklenila, da sporni ukrep lahko izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami z morebitnim izboljšanjem pogojev poslovanja upravičencev, ki so neposredno vključeni v gospodarske dejavnosti in so dolžni plačati davek na vstopnino v igralnice v Grčiji.

V.1.5 Sklepne ugotovitve

(115) Komisija je sklenila, da so merila za obstoj pomoči v smislu člena 107 PDEU izpolnjena in da ukrep pomeni državno pomoč v korist igralnic z nižjimi vstopninami. To so igralnica Mont Parnès ter igralnice na Krfu, v Solunu in na Rodosu. Komisija se strinja, da igralnica na Rodosu ni več upravičenka, saj je po svoji privatizaciji aprila 1999 prenehala zaračunavati nižjo vstopnino. Komisija meni, da niti grški organi niti Mont Parnès niso predložili nobenih argumentov, ki bi zadostovali za spremembo tega sklepa.

V.2 Združljivost pomoči

(116) Kot je navedeno v odločitvi o začetku postopka, Komisija meni, da ukrep ne izpolnjuje pogojev za katero koli izjemo iz členov 106 ali 107 PDEU.

(117) Grčija je doslej trdila, da ukrep ne vključuje nobene pomoči in ni predložila nobenega argumenta, s katerim bi dokazala, zakaj je katera koli pomoč združljiva.

(118) Kot je bilo pojasnjeno, Komisija priznava pravico držav članic do ureditve igralništva na njihovem ozemlju v skladu s pravom EU in se strinja, da je taka ureditev, namenjena nadzoru in odvratanju od igralništva, legitimen cilj javne politike. Vendar, tudi če bi bil to dejansko namen pomoči, Komisija meni, da pomoč kljub temu ne bi spadala v področje uporabe člena 106(2) PDEU. Vendar v vsakem primeru, kot je poudarjeno zgoraj, trditev, da je cilj ukrepa odvratanje ljudi od igranja iger na srečo, ne more biti združljiva z dejstvom, da igralnice, ki zaračunavajo vstopnino v višini 6 EUR, vključujejo igralnice, ki so najbližje najgosteje naseljenim

območjem v Grčiji. Prav tako ne more biti združljiva z izrecno določbo, ki igralnicam omogoča, da sprejmejo stranke brez plačila vstopnine, če 80 % cene kljub temu nakažejo državi.

(119) Izjeme iz člena 107(2) PDEU za pomoč socialne narave, dodeljeno posameznim potrošnikom, pomoč za povrnitev škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izredni dogodki, in pomoč, dodeljeno nekaterim območjem Zvezne republike Nemčije, se v tem primeru ne uporabljajo.

(120) Prav tako se ne uporablja izjema iz člena 107(3)(a), na podlagi katere lahko pomoč spodbuja gospodarski razvoj območij, kjer je življenjska raven izredno nizka ali kjer je podzaposlenost velika, saj ukrep, ki se ocenjuje, ni pogojen s prejemniki, ki opravljajo kakršno koli dejavnost na območjih s posebnimi okoliščinami ⁽⁷¹⁾.

(121) Na enak način spornega ukrepa ni mogoče šteti za ukrep pospeševanja izvedbe projekta skupnega evropskega interesa ali odpravljanja resne motnje v gospodarstvu Grčije, kakor predvideva člen 107(3)(b). Prav tako namen ukrepa ni pospeševanje kulture in ohranjanja kulturne dediščine iz člena 107(3)(d).

(122) Sporni ukrep je treba nenazadnje preučiti tudi v smislu člena 107(3)(c), ki predvideva odobritev pomoči za pospeševanje razvoja nekaterih gospodarskih dejavnosti, kadar taka pomoč ne škoduje trgovinskim pogojem v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi. Vendar pa je treba poudariti, da sporni ukrep ne spada v nobenega od primerov, v katerih je Komisija odobrila uporabo te točke, ali v okvir katere koli smernice ali okvira, ki določajo okoliščine, v katerih se lahko določene vrste pomoči štejejo za združljive z notranjim trgovom.

(123) Sporni ukrep pomeni pomoč za tekoče poslovanje, ki umetno krepi konkurenčni položaj nekaterih podjetij v primerjavi z drugimi podobnimi podjetji in ki ni odvisna od uspešnosti katerega koli posebnega ukrepa upravičencev, namenjenega doseganju političnih ciljev skupnega interesa.

⁽⁷¹⁾ Za primere prejšnje prakse Komisije glej med drugim Odločbo Komisije 2004/76/ES z dne 13. maja 2003 o shemi državne pomoči, ki jo je izvajala Francija za poveljstva in logistične centre (UL L 23, 28.1.2004, str. 1. odstavek 73). Za podobne obrazložitve glej Odločbo Komisije 2003/515/ES z dne 17. februarja 2003 o državni pomoči, ki jo izvaja Nizozemska za dejavnosti mednarodnega financiranja (UL L 180, 18.7.2003, str. 52. odstavek 105), in Odločbo Komisije 2004/77/ES z dne 24. junija 2003 o shemi pomoči, ki jo Belgija izvaja v obliki davčnega sistema odločanja, ki se uporablja za US Foreign Sales Corporations (UL L 23, 28.1.2004, str. 14. odstavek 70).

- (124) Korist, zagotovljena s spornim ukrepom, ni povezana z naložbami, ustvarjanjem delovnih mest ali posebnimi projekti, temveč zadevna podjetja preprosto razbremenuje dajatev, ki jih običajno plačujejo podobna podjetja, zato jo je treba šteti za pomoč za tekoče poslovanje. Praviloma pomoč za tekoče poslovanje ne izpolnjuje zahtev iz člena 107(3)(c), ker izkrivlja konkurenco v sektorjih, v katerih je dodeljena, in, po svoji naravi, ni sposobna doseči katerega koli izmed ciljev, določenih v zadevni določbi ⁽⁷²⁾. Čeprav se taka pomoč izjemoma lahko dodeli na območjih, ki so upravičena v skladu z izjemo iz člena 107(3)(c) PDEU, in čeprav so nekatera območja v Grčiji upravičena, Komisija resno dvomi, da so zahteve, v skladu s katerimi bi se taka pomoč za tekoče poslovanje lahko štela za združljivo, v tem primeru izpolnjene. Po običajni praksi Komisije se taka pomoč ne more šteti za združljivo z notranjim trgovom, ker ne pospešuje razvoja katere koli dejavnosti ali gospodarskega območja, ni časovno omejena, ni načrtovano postopno zmanjšanje in ni sorazmerna s tistim, kar je potrebno za odpravo določene gospodarske ovire zadevnih območij.
- (125) Treba je skleniti, da zadevni ukrep ni združljiv z notranjim trgovom.

V.3 Zakonitost pomoči

- (126) Kot je navedeno v odločitvi o začetku postopka, prvi zakoni, ki ustvarjajo davčno diskriminacijo med igralnicami, izvirajo iz leta 1994 in 1995, Komisija pa je v skladu s tem preučila, ali ukrep v celoti predstavlja „obstoječo pomoč“ v smislu člena 108(1) PDEU.
- (127) Davčna diskriminacija je bila nezakonito uvedena – to je za namene zakonodaje EU o državni pomoči – leta 1995, ko so grški organi odločili, da nekaterim igralnicam dovolijo uporabo izjeme od splošnega pravila, ki izhaja iz zakona 2206/1994 in ministrskega odloka iz leta 1995. Zlasti so grški organi javni igralnici Mont Parnès in javnima igralnicama na Krfu in Rodosu dovolili, da še naprej uporabljajo nižjo vstopnino v višini 6 EUR namesto standardne cene 15 EUR, ter leta 1995 izrecno odobrili to ugodnejšo obravnavo igralnici v Solunu na podlagi zakonodajnega odloka o tujem kapitalu iz leta 1953. Standardna cena 15 EUR je bila uvedena in učinkovito upoštevana s strani petih drugih zasebnih igralnic, ki so bile od leta 1995 ustanovljene in pridobile dovoljenje v skladu z zakonom 2206/1994. Poleg tega je bila na podlagi zakona 3139/2003 nižja vstopnina v višini 6 EUR izrecno ohranjena za igralnico Mont Parnès in igralnico na Krfu, s čimer se je davčna diskriminacija nezakonito podaljšala in potrdila. Igralnici v Solunu diskriminacija zagotavlja koristi, saj se obravnava enako

kot igralnica Mont Parnès in igralnica na Krfu, kar je bilo potrjeno s predsedniškim odlokom 290/1995, izdanim v skladu z zakonom iz leta 1953, kot je bilo že pojasnjeno. Režim, ki velja za igralnico v Solunu, je tesno povezan z režimoma, ki veljata za igralnico Mont Parnès in igralnico na Krfu. Grški organi so poročali, da je bilo po letu 1995 izpostavljeno vprašanje višine vstopnine in direktor igralnice v Solunu je zahteval, da se cena za igralnico v Solunu določi na enaki ravni kot za Mont Parnès, tj. 6 EUR; po pridobitvi mnenja državnega pravnega sveta (mnenje 631/1997/ES) je bila ta zahteva sprejeta ⁽⁷³⁾. Zato se lahko predpostavlja, da če bi se obravnava igralnice Mont Parnès in igralnice na Krfu leta 2003 spremenila, tako da bi morali zaračunavati ceno v višini 15 EUR, bi se spremenila tudi obravnava igralnice v Solunu. Vendar se to ni zgodilo in davčna diskriminacija se je ohranila na podlagi nacionalnih določb.

- (128) Nobeden od ukrepov, ki zagotavljajo korist nekaterim igralnicam in so opisani zgoraj, ni bil nikoli priglašen ali odobren s strani Komisije, zlasti ne na podlagi pravil EU o državni pomoči.
- (129) Člen 15 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ⁽⁷⁴⁾ navaja, da imajo pooblastila Komisije za zahtevo po vračilu pomoči desetletni zastaralni rok. Zastaralni rok začne teči na dan, ko je dodeljena nezakonita pomoč upravičencu kot individualna pomoč ali kot pomoč v okviru sheme pomoči. Kakršen koli ukrep glede nezakonite pomoči, ki ga sprejme Komisija ali država članica na zahtevo Komisije, prekine zastaralni rok. Po vsaki prekinitvi začne rok teči znova. Zastaranje se zadrži tako dolgo, dokler je odločba Komisije v postopku pred Sodiščem Evropske unije. Kakršna koli pomoč, pri kateri se je zastaralni rok iztekel, se šteje za „obstoječo pomoč“. Vendar v skladu s členom 1(c) iste uredbe kakršna koli sprememba „obstoječe pomoči“ pomeni „novo pomoč“.
- (130) Komisija ugotavlja, da v skladu s sodno prakso sodišč EU „zastaralni rok iz člena 15 uredbe o postopkih glede državne pomoči [...] nikakor ne izraža splošnega načela, s katerim se nova pomoč spremeni v obstoječo pomoč, ampak zgolj izključuje vračilo pomoči, dodeljene več kot 10 let pred prvim posredovanjem Komisije“ ⁽⁷⁵⁾.
- (131) V zadevnem primeru Komisija ni ukrepala do leta 2009, prav tako pa na zahtevo Komisije ni ukrepala Grčija.

⁽⁷²⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 4. septembra 2009 v zadevi T-211/05, Italija proti Komisiji, ZODl, str. II-2777, točka 173; glej tudi sodbo Sodišča prve stopnje z dne 8. junija 1995 v zadevi T-459/93, Siemens proti Komisiji, Recueil, str. II-1675, točka 48.

⁽⁷³⁾ Stališča Grčije z dne 6. oktobra 2010.

⁽⁷⁴⁾ UL L 83, 27.3.1999, str. 1.

⁽⁷⁵⁾ Glej na primer sodbo Sodišča prve stopnje z dne 30. aprila 2002 v združenih zadevah T-195/01 in T-207/01, Gibraltar proti Komisiji (UL C 169, 13.7.2002, str. 30), Recueil, str. II-2309, točka 130.

Komisija je ukrepala 21. oktobra 2009, ko je posredovala pritožbo Grčije in zaprosila Grčijo, naj pojasni vprašanja, ki jih je zastavila.

gospodarski subjekt predvidi sprejetje ukrepa, ki lahko vpliva na njegove interese, se ob njegovem sprejetju na to načelo ne more sklicevati (⁷⁷).

(132) Zato je vsaka pomoč, dodeljena na podlagi tega ukrepa na dan 21. oktobra 1999 ali po tem datumu (kar je deset let pred datumom, ko je Komisija posredovala pritožbo grški državi in zahtevala informacije), nova in nezakonita pomoč, ki se je začela uporabljati brez predhodnega obvestila ali sklepa Komisije, ob upoštevanju člena 15 postopkovne uredbe glede vračila, kot je podrobneje pojasnjeno v nadaljevanju.

(137) Grški organi in Mont Parnès so trdili, da bi bilo vsako vračilo pomoči v zadevnem primeru v nasprotju z načelom upravičenega zaupanja državljana glede na odločitev grškega državnega sveta v skladu z nacionalno zakonodajo; Komisija ugotavlja, da gre za nacionalni ukrep, ki ga je sprejel nacionalni organ, in ne za ukrep, ki bi ga sprejel organ EU v okviru zgoraj navedene sodne prakse. Poleg tega je sodba Sodišča temeljila izključno na nacionalni zakonodaji in ni obravnavala nobenega vprašanja glede državne pomoči ali opredelitve katerega koli ukrepa kot državne pomoči. Komisija zato ne more odpraviti vračila na podlagi teh argumentov.

V.4 Določitev višine pomoči in njena izterjava

(133) Sporni ukrep je bil uveden brez predhodne priglasitve Komisiji v skladu s členom 108(3) PDEU. Zato ta ukrep pomeni nezakonito pomoč.

(138) Grčija in Mont Parnès sta trdila, da je Loutraki okleval pred vložitvijo pritožbe pri Komisiji in s tem kršil načelo, da se pravice ne sme zlorabljati; Komisija ugotavlja, da oklevanje s strani pritožnika v nobenem primeru ne more preprečiti izterjave nezakonite pomoči, pri čemer se upošteva desetletni zastaralni rok, določen v členu 15 postopkovne uredbe.

(134) Člen 14 postopkovne uredbe navaja, da če je bila pomoč dodeljena nezakonito in ni združljiva z notranjim trgovom, jo morajo upravičenci vrniti, razen če bi bilo to v nasprotju s splošnim načelom prava. Vračilo pomoči je namenjeno ponovni vzpostavitvi konkurenčnega položaja, ki je obstajal pred dodelitvijo pomoči, če je to mogoče. Nobeden od argumentov, ki so jih izpostavili grški organi ali Mont Parnès, ne upravičuje odklona od tega osnovnega načela.

(139) Komisija zato ne more sprejeti argumentov, ki so jih za izredno oprostitev vračila predložili grški organi in Mont Parnès.

(135) Člen 14(1) Uredba (ES) št. 659/1999 določa, da „Komisija ne zahteva vračila pomoči, če bi bilo to v nasprotju s splošnim načelom prava Skupnosti“. V skladu s sodno prakso in prakso odločanja Komisije vračilo pomoči krši splošno načelo zakonodaje EU, ker upravičenec zaradi ukrepov Komisije upravičeno ocenjuje, da je bila pomoč dodeljena v skladu z zakonodajo EU (⁷⁶).

(140) Kot je pojasnjeno v tem sklepu, so nacionalni ukrepi iz leta 1994 in 1995 uvedli zahtevo po plačilu 80 % vrednosti vstopnine in standardno ceno vstopnic v višini 15 EUR za vse igralnice. Vendar pa za upravičene igralnice ni veljala niti zahteva po plačilu 80 % niti standardna cena v višini 15 EUR, čeprav sta obe zahtevi od leta 1995 veljali za druge igralnice in sta se od takrat uporabljali v praksi (vse zasebne igralnice so prejele dovoljenje leta 1995 oziroma leta 1996 in takrat začele izvajati ukrepe z edino izjemo igralnice v Solunu). Ker se je davčna diskriminacija, ki je posledica razlik v cenah vstopnic in s tem povezanih plačil 80 % državi, dejansko začela leta 1995, se lahko šteje, da se je obdobje, v katerem je bila pomoč dodeljena, začelo leta 1995.

(136) Sodišče je v sodbi v zadevi Forum 187 navedlo, da ima „pravico zahtevati varstvo legitimnega pričakovanja vsak posameznik, ki je v položaju, iz katerega izhaja, da je uprava Skupnosti s tem, da mu je dala natančna zagotovila, ustvarila utemeljena pričakovanja. Vendar se nikakor ni mogoče sklicevati na kršitev tega načela ob pomanjkanju natančnih jamstev, ki naj bi mu jih zagotovila uprava [...]. Poleg tega, če lahko razumen in preudaren

(141) V skladu s sklepom iz oddelka V.3, tj. „Zakonitost pomoči“, Komisija meni, da desetletni zastaralni rok,

⁽⁷⁶⁾ Odločba Komisije 2003/515/ES z dne 17. februarja 2003 o državni pomoči, ki jo izvaja Nizozemska za dejavnosti mednarodnega financiranja (UL L 180, 18.7.2003, str. 52), in Odločba Komisije 2004/76/ES z dne 13. maja 2003 o shemi državne pomoči, ki jo je izvajala Francija za poveljstva in logistične centre (UL L 23, 28.1.2004, str. 1).

⁽⁷⁷⁾ Sodba Sodišča z dne 22. junija 2006 v združenih zadevah C-182/03 in C-217/03, Forum 187, ZOdl, str. I-5479, točka 147. Glej tudi sodbo Sodišča z dne 26. novembra 2005 v zadevi C-506/03, Nemčija proti Komisiji, še neobjavljena, točka 58, in sodbo z dne 11. marca 1987 v zadevi C-265/85, Van den Bergh en Jurgens proti Komisiji, Recueil, str. 1155, točka 44.

določen v členu 15 postopkovne uredbe, preprečuje izterjavo kakršne koli pomoči, dodeljene pred 21. oktobrom 1999.

(142) Izračun zneska, ki ga je treba vrniti, mora temeljiti na dejstvu, da se grška država, kot je pojasnjeno v tem sklepu (glej tudi odstavek 85), odreka davčnemu prihodku iz javnih igralnic v višini 7,20 EUR na vstopnino, kar je razlika med davkom v višini 12 EUR na vstopnino, ki ga državi plačujejo zasebne igralnice, in davkom v višini 4,80 EUR na vstopnino, ki ga državi plačujejo javne igralnice.

(143) Vendar je treba pri izračunu zneska, ki ga mora vrniti vsaka igralnica, upoštevati nekatere vidike, povezane s položajem posamezne igralnice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

— Kot je pojasnjeno v tem sklepu, se zahteva po nakazilu 80 % cene vstopnic državi, uvedena z ministrskim odlokom iz leta 1995, uporablja za igralnico na Krfu in igralnico Mont Parnès od dneva, ko jima je bilo izdano dovoljenje v skladu z zakonom 2206/1994, tj. leta 2003 na podlagi zakona 3139/2003. Vendar je ETA od konca leta 2000 in do izdaje dovoljenja leta 2003 prostovoljno nakazovala državi 80 % cene vstopnic (cena vstopnic je bila 6 EUR) ⁽⁷⁸⁾. Na podlagi teh informacij, ki so jih predložili grški organi, in ob upoštevanju kakršnih koli nadaljnjih opažanj grških organov (ki potrjujejo zgoraj navedeno ali mu nasprotujejo) je mogoče skleniti, da do leta 2000 ni bil plačan noben davek na vstopnino niti pri znižani ceni (80 % od 6 EUR). Zato je treba za prvo obdobje (od 21. oktobra 1999 do konca leta 2000) znesek, ki ga je treba vrniti, izračunati tako, da se znesek v višini 12 EUR, ki je celoten davek, ki so ga plačevale zasebne igralnice v času, ko javne igralnice niso plačevale nobenega davka, pomnoži s številom vstopnic, izdanih v tem obdobju.

— Igralnica v Solunu je prejela dovoljenje na podlagi zakona 2206/1994 leta 1995 ⁽⁷⁹⁾. Zahteva po nakazilu 80 % cene vstopnic državi je za igralnico v Solunu veljala vse od izdaje dovoljenja leta 1995.

Igralnica v Solunu je zaračunavala znižano vstopnino v višini 6 EUR, ki sta jo zaračunavali igralnica Mont Parnès in igralnica na Krfu. Znesek, ki ga mora igralnica v Solunu vrniti, se zato izračuna tako, da se število vstopnic, izdanih od 21. oktobra 1999 naprej, pomnoži s 7,20 EUR.

— Igralnica na Rodosu je prejela dovoljenje na podlagi zakona 2206/1994 leta 1996. Takrat je začela za vstopnice zaračunavati 6 EUR, vendar je to ceno aprila 1999, ko je bila privatizirana, zvišala na 15 EUR. Na podlagi opažanj, predloženih med formalnim postopkom preiskave, Komisija ugotavlja, da igralnica na Rodosu od svoje privatizacije aprila 1999 ni več upravičena, zato vračilo s strani te igralnice onemogoča zastaralni rok, določen v členu 15 postopkovne uredbe.

(144) Komisija nima dovolj podatkov, da bi lahko natančno ocenila zneske, ki jih morajo vrniti posamezne upravičene igralnice. Vendar nobena določba zakonodaje EU ne določa, da mora Komisija, če zahteva vračilo pomoči, ki je razglašena za nezdržljivo z notranjim trgov, določiti natančen znesek pomoči, ki ga je treba vrniti. Zadostuje, da sklep Komisije vključuje informacije, ki državi članici in podjetju prejemniku omogočajo, da sama, brez večjih težav, izračunata ta znesek. Komisija se lahko zato zakonito omeji na izjavo, da je treba zadevno pomoč povrniti in prepušča nacionalnim organom, da izračunajo natančne zneske, ki jih je treba povrniti, na podlagi navodil, ki jih je Komisija zagotovila v svojem sklepu.

(145) Na podlagi informacij, ki jih je predložila država članica, Komisija v nadaljevanju zagotavlja potrebna navodila za vračilo.

(146) Spodnja preglednica predstavlja splošni pregled števila vstopnic, izdanih v posameznih igralnicah vsako leto (kot je navedeno v preglednici, predstavljeni podatki niso popolni), in predhodno oceno zneskov, ki jih mora vrniti vsaka igralnica, ob upoštevanju kakršnih koli nadaljnjih opažanj, ki bi jih Grčija morda želela predložiti po svojih izračunih v zvezi z vračilom.

Ocenjeno število vstopnic, izdanih v posameznih igralnicah

LETO	IGRALNICA			
	Mont Parnès	Krf	Solun	Rodos
1999 (22.10.1999– 31.12.1999)	ni podatkov	[...] (*)	[...]	[...] (1)
2000	ni podatkov	[...]	[...]	[...]

⁽⁷⁸⁾ Glej tudi uvodno izjavo 21.

⁽⁷⁹⁾ Sklic na objavo FEK 904, 6.12.1994.

LETO	IGRALNICA			
	Mont Parnès	Krf	Solun	Rodos
2001	ni podatkov	[...]	[...]	[...]
2002	ni podatkov	[...]	[...]	[...]
2003	ni podatkov do 1. maja 2003 na dan 1. maja 2003: [...]	[...]	[...]	[...]
2004	[...]	[...]	[...]	[...]
2005	[...]	[...]	[...]	[...]
2006	[...]	[...]	[...]	[...]
2007	[...]	[...]	[...]	[...]
2008	[...]	[...]	[...]	[...]
2009 (do 22.10.2009):	[...]	[...]	[...]	[...]
Skupaj do 22.10.2009	[...]	[...]	[...]	[...]
Vstopnice, izdane po 22.10.2009	ni podatkov	ni podatkov	ni podatkov	ni podatkov

(*) Poslovna skrivnost.

(¹) Igralnica na Rodosu je bila privatizirana aprila 1999 in takrat je prenehala uporabljati znižano ceno za vstopnice. Pomoč, ki jo je igralnica na Rodosu prejela pred 21. oktobrom 2009, je zajeta v omejitvi

Predhodna ocena zneska, ki ga je treba vrniti, na igralnico

(milijon EUR, zaokroženo)

	Mont Parnès	Krf	Solun	Rodos
Algoritem in izračun	za obdobje 22.10.1999–2000 (¹): število vstopnic (x1) × 12 = A1	za obdobje 22.10.1999–2000: število vstopnic ([...] vstopnic) × 12 = A2 ([...] EUR)	za obdobje 22.10.1999–22.10.2009: število vstopnic ([...] vstopnic) × 7,20 = AB3 ([...] EUR)	ni na voljo
	za obdobje 2000–22.10.2009: število vstopnic (y1) × 7,20 = B1	za obdobje 2000–22.10.2009: število vstopnic ([...] vstopnic) × 7,20 = B2 ([...] EUR)		
	za obdobje od 22.10.2009 do zdaj: število vstopnic (z1) × 7,20 = C1	za obdobje od 22.10.2009 do zdaj: število vstopnic (z2) × 7,20 = C2	za obdobje 22.10.2009–30.8.2010 (²): število vstopnic (z3) × 7,20 = C3	
Skupni znesek, ki ga je treba vrniti	A1 + B1 + C1 se izračuna	A2 + B2 + C2 se izračuna	AB3 + C3 se izračuna	ni na voljo
Skupni znesek, ki ga je treba vrniti	se izračuna			

(¹) Natančen datum v letu 2000, s katerim je ETA začela plačevati 80-odstotni davek na znižano ceno 6 EUR, morajo potrditi grški organi.

(²) Ob razumevanju, da igralnica na Krfu po svoji privatizaciji avgusta 2010, ko je začela zaračunavati 15 EUR, ni bila več upravičenka.

(147) Komisija nadalje ugotavlja, da ima člen 108(3) PDEU odložilni učinek. Komisija ni prejela nobenih informacij, da je bil sporni ukrep odločitve o začetku postopka začasno preklican. Predvidoma so tako grški organi ukrep izvajali neprekinjeno vse do danes⁽⁸⁰⁾. Vsako pomoč, dodeljeno do sprejetja tega sklepa, mora Grčija izterjati od upravičenke. Komisija ugotavlja, da je igralnica na Rrfu prenehala zaračunavati ceno 6 EUR za vstopnino in jo je po svoji privatizaciji avgusta 2010 spremenila na 15 EUR. Pri izračunu zneska, ki ga je treba vrniti, je treba zato upoštevati samo obdobje do avgusta 2010.

(148) Ob upoštevanju zgornjih argumentov mora Komisija Grčiji odrediti vračilo nezdržljive državne pomoči, ki je bila nezakonito dodeljena upravičencem. Komisija poudarja, da mora Grčija ukiniti vse preostale davčne koristi, zagotovljene na podlagi zadevnega ukrepa, z začetkom veljavnosti od datuma sprejetja tega sklepa.

(149) Glede prihodnosti je Grčija navedla, da razmišlja o možni spremembi politike določanja cen za igralnice, ki bi odpravila diskriminacijo med igralnicami. Po besedah Grčije bo ta nova zakonodaja ukinita zadevni ukrep. Vendar Grčija ni obvestila Komisije o kakršnem koli napredku v tej smeri ali o kakršnih koli dejansko izvedenih spremembah. Komisija je prepričana, da je sprejetje nove tovrstne zakonodaje bistvenega pomena za razrešitev vprašanj diskriminacije med igralnicami v Grčiji, in spodbuja Grčijo, da nemudoma sprejme potrebne ukrepe.

VI. SKLEPNE UGOTOVITVE

(150) Ob upoštevanju zgoraj navedenih vidikov, zadevne sodne prakse in posebnih značilnosti primera Komisija meni, da sporni ukrep, ki vključuje davčno diskriminacijo v korist nekaterih igralnic, ki jo grški organi izvajajo s sočasno uporabo številnih določb, ki:

— določajo enotno dajatev v višini 80 % cene vstopnic in

— določajo različne regulirane cene za igralnice v javni in zasebni lasti, tj. 6 EUR oziroma 15 EUR,

pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. Komisija tudi ugotavlja, da se sporni ukrep izvaja s kršitvijo člena 108(3) PDEU in zato pomeni nezakonito pomoč.

(151) Komisija ugotavlja, da se na podlagi člena 14 Uredbe (ES) št. 659/1999 vsaka nezakonita pomoč lahko izterja od prejemnika, Grčiji pa bo odredila vračilo nezakonite

pomoči, ki jo je prejela vsaka od upravičenih igralnic. Komisija ugotavlja, da desetletni zastaralni rok, določen v členu 15 postopkovne uredbe, onemogoča vračilo kakršne koli pomoči, dodeljene pred 21. oktobrom 1999. Grčija mora ukiniti vse preostale davčne koristi, zagotovljene na podlagi ukrepa, ki je predmet tega sklepa, z začetkom veljavnosti od datuma sprejetja tega sklepa –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Državna pomoč, ki vključuje davčno diskriminacijo v korist nekaterih igralnic, ki jo je Grčija začela izvajati s sočasno uporabo številnih, deloma obveznih, določb, ki:

— določajo enotno dajatev v višini 80 % cene vstopnic in

— določajo različne regulirane cene za igralnice v javni in zasebni lasti, tj. 6 EUR oziroma 15 EUR,

se izvaja nezakonito, tj. s kršitvijo člena 108(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, in ni združljiva z notranjim trgov, saj postavlja upravičene igralnice Regency Casino Mont Parnès, Regency Casino v Solunu in igralnico na Rrfu (ob upoštevanju, da igralnica na Rodosu od aprila 1999 ni več upravičenka) v nedovoljen konkurenčni položaj.

Člen 2

1. Grčija od upravičenih igralnic izterja nezdržljivo pomoč iz člena 1, ki je bila dodeljena od 21. oktobra 1999.

2. Zneski, ki jih je treba vrniti, vključujejo obresti od datuma, ko so bili dani na razpolago upravičencu, do datuma njihovega dejanskega vračila.

3. Obresti se izračunajo z obrestnoobrestnim računom v skladu z določbami iz poglavja V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004⁽⁸¹⁾.

4. Grčija ukine vso preostalo davčno diskriminacijo, nastalo zaradi pomoči iz člena 1, z začetkom veljavnosti na dan sprejetja tega sklepa.

Člen 3

1. Vračilo pomoči iz člena 1 se izvede takoj in učinkovito.

⁽⁸⁰⁾ Komisija ima trenutno le delne informacije za obdobje od 22. oktobra 1999 do 22. oktobra 2009 in nima informacij v zvezi z morebitnim nadaljevanjem ukrepa po 22. oktobru 2009.

⁽⁸¹⁾ UL L 140, 30.4.2004, str. 1.

2. Grčija zagotovi, da se ta sklep izvede v štirih mesecih od datuma, ko je bila o njem uradno obveščena.

Člen 4

1. V dveh mesecih po prejemu uradnega obvestila o tem sklepu Grčija predloži Komisiji naslednje informacije:

- (a) seznam upravičencev, ki so prejeli pomoč na podlagi sheme iz člena 1, in skupni znesek pomoči, ki ga je prejel vsak izmed njih na podlagi spornega ukrepa, izračunan v skladu s smernicami v tem sklepu;
- (b) skupni znesek (glavnica in obresti vračila), ki ga je treba izterjati od vsakega upravičenca;
- (c) podroben opis že sprejetih in načrtovanih ukrepov za uskladitev s tem sklepom;

(d) dokumente, ki dokazujejo, da je bilo upravičencem odrejeno vračilo pomoči.

2. Grčija obvešča Komisijo o napredku glede sprejetih nacionalnih ukrepov za izvajanje tega sklepa, dokler se vračanje pomoči iz člena 1 ne zaključi. Grčija na zahtevo Komisije takoj predloži informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Zagotovi tudi podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestih za vračilo, ki jih je upravičenec že vrnil.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Helensko republiko.

V Bruslju, 24. maja 2011

Za Komisijo
Joaquín ALMUNIA
Podpredsednik